

Naročnina \$2.00 na leto. Izhaja dva krat na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA AMERIKA
Excellent advertising medium.

ST. 92. NO. 92.

CLEVELAND, OHIO, PETEK, 21. NOVEMBNA. 1913.

VOL. VI.

Mostne novice.

Poljedelski oddelek vlade v Washingtonu svari ljudi pred nakupom raznih patentiranih zdravil.

NEVARNOST ZDRAVJU.

Poljedelski oddelek naše vlade je razposlal vsem časopisom notico, da naj posvarijo svoje čitatelje pred takozvanimi "patent medicine". Brezvestne osebe, ki prodajajo taka "zdravila" delajo po tako zvanih spelemanem načrtu, da jim celo vlada ne more do živoga. Vlada ne more storiti drugega kot občinstvo svariti. V časopisih se večkrat dobijo oglasi, v katerih se govori, da je bil kdo smrti rešen ali pa teške bolezni po čudovitem receptu, katerega je izdal kak "slaven" zdravnik, ki iz gotovih vzrokov svojega imena nikdar ne pove. Oni, ki je ozdravel, pa ima tako "ljubezen" do človeštva, da hoče zastopati vsakemu razodeči dotični recept. Ljudje prišijo po recept, in vselej pridé odgovor, da naj si kupijo neko gotovo zmes zdravil v lekarni. Ker pa lekarnar navadno nima istega v zalogi, mora seveda naročiti od dotičnega "ozdravljencega", kar končno ni drugega kot reklama za patentna zdravila, ki niso dosti vredna. Občinstvo se torej svari, in naj upošteva le take recepte, katere spiše njim poznan zdravnik, ne pa nepoznani ljudje.

Dvajset krmčarjev je bilo v sredo poklicanih pred komisijo, da se zagovarjajo za razne grehe, ki so bili nanamrjeni licenčnemu odboru. Teh dvajset gostilničarjev bo izgubilo svoje licence v ponedeljek, 24. novembra, in na njih mesto pride so drugi, ki so bili pri prvem imenovanju zavrženi. Državna oblast in mestna policija so se sedaj sjezdile, kdo bo nadziral saloone. Iz Columbusa je prišlo povelje, da bodo služali vsakega župana vrsti iz urada, ki ne bo splošnoval novih gostilniških postav. Tako se je župan Baker izrazil, da bo postavil v Clevelandu do pike spolnoval, in je naročil policiji, naj pazi na gostilničarje. Po 12. uri ponoči ne sme nihče točiti, v nedeljo mora vladati popolna suša. Policija hodi od gostilne do gostilne in seznanja gostilničarje s temi postavami. V soboto zvečer morajo vsi zapreti, ki so izgubili licenco. Neki gostilničar na 1121 Bolivar Rd. je izdal sledeče naznanilo: Priročno ste povabljeni, da se udeležite moje velike zatvoritve saloona. Ker sem devet let zvečer napajal vse žejne, so me prisilili, da ta posel opustim. Upam torej, da se v soboto, 22. novembra vsi skupaj zadnjič vidimo pri kozarcu pitja.

V Clevelandu pride v nedeljo ex-governor Suler in bo govoril popoldne v Hipodromu. Drugi teden pride sem znani dr. F. Cook, ki je baje odkril severni tečaj in cel svet za nos potegnili, pozneje pride znana Gaby Deslys, gledališčna igralka, radi katere je portugalski kralj izgubil svoj prestol, krono in premoženje, za njo pride Evelyn Nesbit Thaw, žena morilca Thawa. Vse te osebe nastopijo v raznih gledališčih, za drag denar seveda.

Po novem letu se bo vojnja na cestni železnici v Clevelandu zvišala na ta način, da za transfer ne bomo več dobivali povrnjenega centa. Zadnji bilnik je naredil cestni železnici nad \$100.000 škodo. V rezervnemu fondu ima kompanija \$380.000, postava pa pravi, da če pade rezervni fond pod \$300.000, tedaj je kompanija upravičena pobirati cent za transfer. Kakor hitro pa rezervni fund naraste zopet preko \$300.000, tedaj odpade cent za transfer.

nija upravičena pobirati cent za transfer. Kakor hitro pa rezervni fund naraste zopet preko \$300.000, tedaj odpade cent za transfer.

V torko so prijeli v Clevelandu nekoga Roberta Devine, nad katerega se je skopalo pet deklic, katere vse trdijo, da jih je kar po vrsti omožil.

Pevsko društvo Lira bo imelo v nedeljo, 23. novembra v Knausovi dvorani pevski koncert. Člani tega društva so marljivo in vztrajno prijatelji petja, ki se neprestano veščajo, da pridejo do dovršenosti. V nedeljo nastopijo z jako bogatim programom pod vodstvom g. Matej Holmarja, ki je izurjen vodja in izvrsten glasbenik. Proizvajali bodo jako lepe in teške komade, tako da se moramo čuditi, koliko vztrajnosti in veselja imajo društveniki, da priučijo takih skladb. Zato pa občinstvo opozarjamo, da poplača trud "Lire" s tem, da pride številno koncertu v nedeljo v Knausovo dvorano.

Trgovska zbornica se trudi, da dobi Cleveland prihodnjo spomlad republikansko narodno konvencijo. Republikanska stranka se bo nekako preustrojila in približala progresivni, da tako skupno idete v boj proti demokratom. Na tako konvencijo pride navadno nad 1000 delegatov, ki dajo mestu, kjer zborujejo tudi precej zaslužki.

Sufragete v Clevelandu trdijo, da bo prihodnje leto država Ohio z veliko večjo prispevala, da dobi vojniške v Ohio volivno pravico. Vsa kampanja bo veljala samo \$200.000, se je izrazila blaginjska sufragetka.

Edini upravičen naš zastopnik za Cleveland in okoliščino Mr. Eystahij Brezovar, raznašalec lista. On je upravičen pobirati naročnino in po naročju tudi oglaševanje in tiskovine. Mr. Brezovar je zvest in pošten naš zastopnik, in ga rojalnikom pripravljamo.

Kakor čujemo, priredi letošnji Slovenski Sokol "Miklavžev večer" za svoj naročnik.

Ob božiču postavijo na square velikansko božično drevo, katerega razsvetlijo na božični večer, na Silvestrov večer in na novo leto. Objednem bodo dobredelne držbe tudi okerbele, da dobi vsak otrok svoje darilo, ki se s pismom občne na sv. Miklavža.

V sredo popoldne so našli ustreljenega rojaka Martina Kramar, starega 42 let blizu Euclid Beacha. V rokah je še držal revolver. Bil je član druž. U. Boj. SNPJ. Natančni razlogi, zakaj se je ustrelil, še niso znani.

Tekom prvih deset mesecev letošnjega leta je dospelo v Cleveland 13.000 novih naseljencev iz starega kraja.

Veliko veselje bodo imele vsi stariši, znanci, sorodniki in prijatelji v stari domovini, če jim pošljete svo božično številko našega lista v staro domovino. List bo obsegal najmanj 24 strani, kakih 70 kolon dobroga berila in nekaj slik. Prinesite ali pošljite nam naslov dotičnega, kateremu želite poslati list in deset centov, in mi pošljemo zanesljivo časopis na pravi naslov.

Vsak ponedeljek in petek je večerna šola za one slovenske kandidate, ki hočejo postati državljani. Šola se vrši od 8. ure naprej zvečer v Knausovi dvorani.

Blaznikove in družinske pratike imamo v zalogi. Komad po 10 centov. Pošljamo tudi po pošti.

Proti Azijatom

Konvencija American Federation of Labor priporoča, da se Azijati izključijo iz Zjed. držav.

I. W. W.

Seattle, Wash., 19. nov. Konvencija American Federation of Labor se je večeraj pečala z naseljskim vprašanjem. Vsi delegatje, razven petih, so glasovali, naj vlada popolnoma izključi iz Zjedinenih držav vse azijske narode, in da naj upelje takozvani "literacy test" za vse bele naseljence. (Kaj je literacy test smo že enkrat razložili. Vsak naseljenec, ki bi hotel v Ameriko, bi moral v svojem materinem jeziku znati brati in pisati. To postavilo so hoteli že enkrat sprejeti, pa jo je tedajni predsednik Taft zavrgel.)

Nadalje je bilo pri konvenciji sklenjeno, da se naroči zvezni vladi, da takoj začne s preiskavo v Michiganu, kjer si balorene kompanije lastijo zemljo, katero so si po krivici dobile. Sklenilo se je, da organizacija še nadalje preiskuje razmere v premožnikih W. Virginije, in da naj v slučaju potrebe pokliče zvezno vlado na pomoč. Sprejel se je predlog, da se deluje za odpravo sodnijskih prepovedij v času štrajkov, da se naredijo postave, ki skrbijo za večjo varnost mornarjev na morju. Sprejeti so bili predlogi, da se prisili železnice, da upeljuje več varnostnih naprav, da se ustavi delo kazencev po zapoznih Zjed. držav, da bi se izdehli kazencev sploh ne prodajali na trgu. Delavskemu oddeku Bureau naj se da večja moč in možnost poslovati in nastopati pri preprih med delavci in delodajalci. Ustanovi naj se posebni urad pri zvezni vladi, ki bo skrbel za zdravstven položaj cele dežele. Končno je govoril še predsednik Gompers, ki je omenil organizacijo I. W. W., ki je nekaj očitala American Federation of Labor. Gompers se je izrazil, da je A. F. of L. preveč zvisna, da bi odgovarjala na nesramna očitanja I. W. W.

Dober lov.

Berolin, 19. nov. Ameriški detektivi so prišli v Krakovo v Galiciji na sled raznim sleparjem, ki so ponarejali čeke ameriških bank in jih pozneje vnovčili. Avstrijska vlada bo prošena, da izroči te sleparje ameriški sodnji.

Rosegger ne dobi nagrade.

Dunaj, 18. nov. Znani pisatelj in sovražnik Slovanov, Peter Rosegger se je poganjat letos za Nobelovo nagrado. Proti temu so protestirali Čehi, in švedski zbor učenjakov je upošteval češki protest ter je nagrado odklonil Roseggerju. Mesto njega jo je dobil neki Indijec, Nemci so sedaj seveda vsi iz sebe.

Zalostna novica iz Jolietta.

V Michiganu in Illinoisu kanala sta utonila v torko, 18. nov. ob 1. uri popold. Albert Martinčič star 6 let in Anton Martinčič star 3 leta. Po kosilu eta šla proti kanalu na mesto, kjer se je vedelo, da je voda mirna. Lovila sta male ribice in se pri tem ponesrečila. Mlajšega so okrog 5. ure zvečer potegnili iz vode, starejšega se niso dobili. Družina Martinčičev stanuje na 810 No. Bluff St. in očeda v American Steel in Wire Co. Naše iskreno sožalje.

Za naročnike.

Poleg urednika je jako važna oseba pri vsakem listu dober upravnik. Upravnik je oni človek, ki pazi na naslove vseh naročnikov lista, skrbi da dobiva vsak naročnik redno list, posluša pritožbe, odgovarja pismenim napadom, ustavlja zaostali naročnikom list in pošilja opomine dolžnim naročnikom. Od skrbne uprave upravnika je mnogo odvisno, kakšen uspeh ima list. Ker če naročniki redno in točno dobivajo list, so zadovoljni, in kadar potече njih naročnina tedaj imajo gotovo zopet kje kak dolar, da plačajo nadaljno naročnino z največjim veseljem. Narobe, ako je upravnik nemaren, ne posluša pritožbe naročnikov in ne ugodi hitro vsaki želji, naročniki ne dobivajo redno lista, in rad tega se čujejo mnoge pritožbe. Ne smete pa misliti, da je upravnik Bog, ki bi mogel vsem ustreči. Ne, on je navaden človek, ki skuša, da spolnuje svojo dolžnost, kolikor mu je največ mogoče, da zadovolji vsem. Zato je pa tudi treba naročnikom nekoliko paziti. Kadar se preselite, naznajte takoj svojo spremembo naslova, toda ne pozabite nikdar povedati, kje ste prej stanovali, in kje sedaj stanujete. Pri spremembi naslova je to neobhodno potrebno. Upravnik ima pred seboj tisoče imen raznih naročnikov in ne more pogoditi vsakega z glave, kje je stanoval prej, če mu pošlje samo novi naslov. Oba naslova sta potrebna, da bi list točno in redno polnjeno listu je potrebno, da deluje upravnik in naročniki skupno in eden drugemu pomagajo.

Kako smeine dogodbe se pri upravniku dogodi, nam prita sledeči slučaj, katerega bo gotovo vsak z zanimanjem prečital. Znani belgajski pesnik Proka Zovkič, se je izselil v Ameriko in je dobil službo pri upravniku lista "Srbobran" v New Yorku. Pri tem upravniku je vladal tako "vzoren", red, da najmanj polovica naročnikov ni dobivala redno lista. Vsak dan je pismonoša prinášal cele kope pismenih pritožb. Nekoga dne dobi upravnik pismo sledeče vsebine: "Že tri leta redno plačujem naročnino, a list dobivam k večjemu vsake kvarte, Ako hočem štati, kaj ste vi napisali v vašem "Srbobranu", moram iti dve milje daleč do sosed, katerega imate rajši kot mene, kajti njemu pošiljate redno list. Prosim vas torej, da mi list pošljete na Milan Pasič, 2657 Carson St. Pittsburg, Pa.

Upravnik vpiše pisatelja tega pisma kot novega naročnika, in čez nekaj tednov dobi sledeče pismo: "Zdaj mi pošljite kar dva lista naenkrat. Zahvaljujem se na vašem redu, ki je postal pri vas naenkrat kar tako vzoren. Zdaj vsaj vem, zakaj plačujem, Milan Pasič, naročnik."

Upravitelj v svoji razmišelnosti zopet ni pazno prečital lista in je Pasiča vpisal kot novega naročnika. Dva tedna pozneje piše Pasič: "Zdaj dobivam list tako redno, da bolje spleh ni mogoče. Kar tri številke dobim vsak dan. Toda vsaka dobrota ima svoje meje, in če je vaša volja, sem zadovoljen tudi z enim izvodom, toda istega mi redno pošiljate. Lepo vas pozdravljam, vaš udani Pasič. In zraven je bil naslov.

Upravnik je seveda zopet zanemarl svojo dolžnost, ni pazno prečital celega pisma ter je Pasiča vpisal kot novega naročnika že četrte. Kmalu dospo na upravitelje sledeče pismo: Ljudje božji, vsake stvari mora biti enkrat konec! Zdaj mi pošljite kar štiri izvode. Kamor se ozrem, povsod je hiša polna vašega lista. Po dnevi naletim nanj, kamor se obrnem, ponoči me straši v snu, in jutraj se prebudim ves moker od znoj. Ako vam je mogoče, pošljite mi list samo v enem izvodu, ako ne — mi raje prizanesite s svojim listom. Milan Pasič, naslov.

Lahko si mislimo, kaj je ukrenil razmišljeni upravnik na to milo prošnjo. Vpisal je Pasiča med nove naročnike. In to se je ponavljalo, dokler ni dobival nesrečni človek deset izvodov lista na dan. Tedaj pa je upravitelje "Srbobrana" sprejelo sledeče pismo: Slavni gospodje! Hvala vam za vašo postrežljivost, toda jaz imam dovolj. Včeraj sem prodal svojo hišo v tem mestu in tisto malo, kar sem imel, zvečer se odpeljem z ženo in otrokom v neznane kraje, in hudič naj me vzame, če zveste še kdaj moj naslov.

In človek bi mislil, da je upravnik vpisal Pasiča enajstič med nove naročnike. Da, v resnici bi se tako zgodilo, da ni bilo v pismu nobenega naslova.

Vojni oblaki.

Angleška vojna vlada je poslala tri močne vojne ladje v Meksiko. Ujorniki povsod napredujejo.

RESNA STVAR.

Vera Cruz, Meksiko, 19. novembra. Angleško brodovje, ki se mudi na Barbados, je dobilo nujno povelje, da mora takoj odpluti proti Vera Cruz, v meksikanske vode. Brodovje je takoj odpeljalo. Obstoji iz treh križark, Suffolk, Lancaster in Berwick. Skupaj imajo te križarke na svojih krovih 75 topov. Ko pride to brodovje v meksikanske vode, bo tam zbrana še silna mornarica. Zjedinjene države imajo tam sedaj devet bojnih ladij, Nemci tri, Francozi eno in Angleži pošljejo tri. Anglija je poslala brodovje v meksikanske vode z izgovorom, da bo ščitilo angleške podanike, če pride do hudih nemirov. Položaj v Meksiki postaja vedno bolj zapleten, ker meksikanski uporniki dobro napredujejo, in se je celo govorilo, da je Huerta neznan kam pobegnil in strahu pred morilci. Govori se, da bo meksikanski kongres, ki se snide jutri, imenoval novega začasnega predsednika, drugi pa zopet trde, da bo Huerta potrdil. Če se to zgodi, tedaj bo zastopnik Zjed. držav odpotoval iz Meksike.

Bojeviti Indijanci.

Santa Fe, N. M., 18. nov. Kakih 1500 Navajo Indijancev se je vtaborilo v Beautiful Mountains, kjer se borijo proti zveznemu vojaštvu, ki zahteva, da morajo Indijanci izročiti osem svojih zločincev. Indijanci so se že dolgo pripravljali na to vstajo.

Pogreb ustavljen.

New York, 19. nov. Policija na Long Islandu je ustavila danes neki pogrebni spreved na avtomobilu. Oni sofer, ki je vozil kredo, je dirjal po ulicah 35 milj na uro. Avtomobile so morali ustaviti in oditi na policijsko postajo, kjer so bili kaznovani, nakar so pogreb lahko nadaljevali.

deče pismo: Ljudje božji, vsake stvari mora biti enkrat konec! Zdaj mi pošljite kar štiri izvode. Kamor se ozrem, povsod je hiša polna vašega lista. Po dnevi naletim nanj, kamor se obrnem, ponoči me straši v snu, in jutraj se prebudim ves moker od znoj. Ako vam je mogoče, pošljite mi list samo v enem izvodu, ako ne — mi raje prizanesite s svojim listom. Milan Pasič, naslov.

Lahko si mislimo, kaj je ukrenil razmišljeni upravnik na to milo prošnjo. Vpisal je Pasiča med nove naročnike. In to se je ponavljalo, dokler ni dobival nesrečni človek deset izvodov lista na dan. Tedaj pa je upravitelje "Srbobrana" sprejelo sledeče pismo: Slavni gospodje! Hvala vam za vašo postrežljivost, toda jaz imam dovolj. Včeraj sem prodal svojo hišo v tem mestu in tisto malo, kar sem imel, zvečer se odpeljem z ženo in otrokom v neznane kraje, in hudič naj me vzame, če zveste še kdaj moj naslov.

In človek bi mislil, da je upravnik vpisal Pasiča enajstič med nove naročnike. Da, v resnici bi se tako zgodilo, da ni bilo v pismu nobenega naslova.

Kako je z delom?

Na Ruske mje baje 65.000 ljudij prizadetih radi velikanskega štrajka, ki se je pričel.

PREMOGARSKE NESREČE.

Petrograd, 19. nov. Po severni Rusiji je zbruhnil po raznih tovarnah velikanski štrajk, katerega se je udeležilo najmanj 65.000 delavcev. Štrajk se je pričel, ker so pričeli neke delavce sodnijsko preganjati, ker so nepostavnim potom zapustili delo. Birmingham, Ala., 19. nov. V jamah Alabama Fuel in Iron Co. je nastala silna razstrelba, pri kateri je 24 premogarjev izgubilo življenje in šest jih leži v bolnišnicah. K sreči ni bilo mnogo premogarjev v jami ob času razstrelbe, ker sicer bi bile žrtve še številnejše. Trinidad, Colo., 19. nov. Dama je bila hiša nekoga delavca, ki stanuje štiri milje od tukaj, z dinamitom razdejana. Ničte ni bil resno ranjen. Obvesti trdijo, da so položili dinamit štrajkarji, vendar se mora to šele dokazati. Durban, Natal, Union of So. Africa, 19. nov. Od tu se poročila, da je pričelo 150.000 indijskih delavcev štrajkati. Dosedaj še ni prišlo do nemirov. Štrajk je nastal, ker je baje, neke gospodarice rudnika nekoga indijskega delavca do smrti prepeljal. Namlje je nastala nezgodovlnost, ker so oblasti zapobile 2000 indijskih delavcev, ko so hoteli iti v nedeljo iz Transvala v Natal, da bi tam sprejeli politično demonstracijo. Radi štrajka je vsa industrija v Natalu razbita. Vlada kljub temu ne pošlje vojakov v štrajkaršče okraje, ker se boji, da se opuntajo tudi drugi indijski delavci v raznih angleških kolonijah. Berlin, 19. novembra. Zalostna nesreča se je pripetila v Saale. Pred nekim oknom neke trgovine je stalo več šolskih otrok, ki so gledali razstavljeno blago. Naenkrat je med nje zavozil neki voz, obložen s pivom. Prepozno so otroci zagledali nevarnost. Predno so se mogli razvzditi, so bili že štirje mrtvi, trije pa dobili take poškodbe, da tudi ne bodo okrevali. Ljudstvo je bilo nad kočijazem tako razburjeno, da bi takoj linca- lo, in le silnemu trudu policije se ima zahalvati, da je bil varno prepeljan v ječo.

Halifax, N.S., 19. nov. Okoli 10.000 delavcev, ki so službeni pri Dominion Coal Co. dobi s 1. januarjem za 6 procentov povečano plačo. Nova plača bo \$2.25 na dan, za navadne premogarje.

Neprevidni lovci.

Columbus, Ohio, 19. nov. Državni oddelek za lov je dobil sporočilo, da je bilo tekom enega tedna, odkar se je lovska sezona odprla, že šest lovccev ustreljenih.

93 let star policist.

Weymouth, Mass., 19. nov. Oliver Houghton, mestni policist, je pravkar praznoval 93 let svojega rojstva. Je še močan in redno opravlja službo. Izjavil se je, da se ne bo umaknil, tudi če bo 100 let star.

Cerkev in oglaš.

Commellsville, Pa., 19. nov. Pri zborovanju protestantskih duhovnikov se je sklenilo, da se odsedaj naprej da vsako soboto oglaš v mestni listi. V oglaš se bo govorilo o veri in kaj bodo v raznih okrajev prihodnji dan postopili.

DENARJE V STARO DOMOVINO pošljite: 50 kron ..... za 10.30 100 kron ..... za 20.45 200 kron ..... za 40.90 300 kron ..... za 61.35 400 kron ..... za 81.80 500 kron ..... za 102.25 600 kron ..... za 122.70 700 kron ..... za 143.15 800 kron ..... za 163.60 900 kron ..... za 184.05 1000 kron ..... za 204.50

Postarino je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje avta popolnoma brezplačno brez vinarje odbitka. Naše denarje pošiljate izplačuje o. kv. pošti hranilni urad v 11 do 12 dneh. Denarje nam pošiljate najprilneje do 30.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem plinu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft. FRANK BARKER 22 Cartland St., New York, N. Y. ALI PODRUŽNICI 7104 St. Clair avta, N. E. CLEVELAND, O.

Zver v človeku!

ROMAN

Francosko spletno
Bulle Zola.

Za Clev. Ameriko
prevredil L. J. P.

PRVO POGAVLJE.

Mučen molk nastane po tem govoru. Severina potisne krožnik od sebe kot bi zgubila apetit in zamišljeno zre pred seboj.

V duhu vidi krasen grad Donville, štiri milje od Rouena. Svoje matere ni nikdar poznala. Ko je umrl njen oče, dvoraki vrtnar, je bila šele trinajst let stara, in ob tem času jo je dal grajski gospodar, ki je bil tedaj udovec, skupaj s svojo hčerjo odgojiti. Sestra predsednika, bogata udova tngovca, gospa Bonehon, je bila lastnica krasnega gradu in se je zavzela obeh deklic, ki niste imele matere.

Berta, dve leti starejša od Severine, se je poročila šest mesecev pozneje kot Severina, in je vzela nekega gospoda Lahesnaye, ki je bil svetnik pri sodniji v Rouenu, majhen, malo lep in že pošuščen mož.

Predsednik je šel po svoji dolgoletni karieri, v pokoj, in je opravljal sedaj le vrsto častnih nastopov pri železnih, bankah in drugih podjetjih, kjer je zaslužil velike svote denarja. Ker je bil pri dvoru in vladni zelo priljubljen, je bil na dan svoje apokojitve imenovan vitezom častne legije.

Tega poštnjaka so povsod spoštovali, njegovi podložniki so se ga pa radi njegove strogoosti bali.

Rubaud je moral štirikrat vprašati: "Kaj pa misliš vendar?" predno se je zbudila iz svoje zamišljenosti.

Strese se, kakor bi jo popadel nenaden strah.

"Na — nič — ne mislim."

"Zakaj pa ne ješ več, zakaj si tako hitro apetit izgubila?"

"O — saj ga nisem!"

Severina sprazne svoj vinski kozarec na en dušek, kakor da bi hotela dobiti novega poguma.

Potem pa odšepetne komadič sira, toda ne da bi si apetit povzročila, pač pa, da ne bi zbudila njegove sumnje.

"A propos!" zakliče ona nenadoma, "skoro bi te pozabil vprašati, zakaj si tako neotesano odbila povabilo predsednika Grandmorina, in njegove sestre, da bi jih obiskala na njih gradu?"

In po kratkem molku nadaljuje Rubaud:

"Saj veš, da bi mi bilo jako prijetno, če bi se odločila na pot v Donville. Lahko bi ostala tam do četrtega, doma bi že jaz sam vse uredil. Glej, mi moramo gledati, da si obdržimo tako upljivne dobrotnike molkonjene. In gospod predsednik je jako nevoljen, ker si zavrgla njegovo povabilo. Povej mi torej, kaj te je privedlo do tega?"

Severina je imela čuden, plamteč pogled, ko je nevoljno in nervozno odgovorila:

"Saj te nisem mogla toliko časa samega pustiti."

"Ah, to ni noben vzrok. Odkar sva se vzela, si bila že dvakrat v Donville in vedno si ostala cel teden. Zakaj ne bi torej še tretjič šla?"

Severina je imela čuden, plamteč pogled, ko je nevoljno in nervozno odgovorila:

"Saj te nisem mogla toliko časa samega pustiti."

"Ah, to ni noben vzrok. Odkar sva se vzela, si bila že dvakrat v Donville in vedno si ostala cel teden. Zakaj ne bi torej še tretjič šla?"

Severina je imela čuden, plamteč pogled, ko je nevoljno in nervozno odgovorila:

"Saj te nisem mogla toliko časa samega pustiti."

"Ah, to ni noben vzrok. Odkar sva se vzela, si bila že dvakrat v Donville in vedno si ostala cel teden. Zakaj ne bi torej še tretjič šla?"

Severina je imela čuden, plamteč pogled, ko je nevoljno in nervozno odgovorila:

"Saj te nisem mogla toliko časa samega pustiti."

"Ah, to ni noben vzrok. Odkar sva se vzela, si bila že dvakrat v Donville in vedno si ostala cel teden. Zakaj ne bi torej še tretjič šla?"

meni vedno prijateljsko obnašala.

"No, torej te je vesepljivni gospod predsednik morda sam razžalil?"

Severina skoči kvišku kot od bliska zadeta in zakliče ogorčeno:

"Ta? — Kako blazna ideja!"

"No, no, jaz mislim le, ker si mi večkrat pripovedovala, da si se ga kot otrok in mlada deklica vedno bala."

"Bala? — Jaz? Pred njim?"

— Ti več govoriš kot je res. Da, so ljudje, katerim s svojo strogotostjo silno imponira, in ki povešajo oči pred njegovim mrzlim in bodečim pogledom. Toda jaz se nisem nikdar pred njim tresla, nikdar nisem povsila oči pred njim, le kljubovala sem mu, ker sem vedela, da mi nikdar nobene prošnje ne odbije. O, spominjam se še na vsako malenkost — na vsako malenkost!"

Ona umolkne in se nasloni na stol. Preko njenega obraza pa beže spomini dogodkov, ki jih je preživela v Donville.

Neprostovoljno tresenje gorje ustnice je naznanjalo bolj kot njene besede, v kaki duševni razburjenosti se nahaja.

Rubaud si prižge svojo pipo in reče flegmatično:

"Zdi se, da je bil gospod predsednik vedno dober in prijazljiv napram tebi. Prvič te je odgojil kot plemenito gospico, svoje malo premoženje je tako skrbno upravljal kot mogoče, in je poleg tega tvojo doto podvojil. — In poleg tega je še obljubil, da se te bo bogato spomnil v svojem testamentu."

"Da," mrmra Severina, "ono hišo dobim, prav blizu železnice. To bom enkrat podedovala. O, naj jo le obdržijo, ti Lahenaji, ki so tako skopi. Jaz se ji rada odpovem."

Slednje besede je spregovorila s tako trdim naglasom, da jo Rubaud pogleda z začudenimi očmi.

"Ne, ti postajaš vedno bolj čudna. Predsednik je milijonar, in zakaj ne bi svoji gojenki zapustil malo hišo? Vsak človek bi smatral to kot nekaj naravnega."

Naenkrat pa se prikaže smeh na njegovem obrazu, čudna ideja mu je prišla v glavo.

"Saj se vendar ne bojiš, da bi te ljudje smatrali za njegovo hčer? Kljub velikanskemu respektu, ki ga imajo ljudje pred predsednikom, se vendar nekaj govoriči, da je on star don Juan, in da je morala njegova žena večkrat eno oko zatisniti radi njegove zakonske nezvestobe. Bog! Kaj če bi bila končno nezakonska hči tega starca!"

S plamtečimi očmi, škrlatno rdečega obraza skoči Severina kvišku:

"Njegova hči — njegova hči?! Enkrat za vselej si prepovem take šale! Čuješ! Ali sem predsedniku sploh kaj podobna? Toda pustiva pogovor o tem! Jaz ne grem v Donville, ker nečem tja, in s tem — basta!"

Začuden zmaje z glavo radi njene nenavadne silovitosti. Zakaj je bila njegova sladka in mirna žena danes tako razburjena in občutljiva! Mogoče od vina, katerega je več spila kot ponavadi.

Da jo spravi v boljše voljo, vzame njeno darilo, elegantni, ostro nabrušeni nož v roke in ga prične hvaliti na vso moč!

Potem se pa vsede poleg nje, boža njeno malo, lepo roko in vrti, kakor igrajoč, skoro nevede, ozek, zlat prstan kačje oblike, z rubinom okrašen, sem in tja.

"Moj mali kačji prstan," reče Severina, "še vedno kot v sanjah. Dal mi ga je, ko sem bila stara 16 let."

Rubaud dvigne glavo in vpraša:

"Kdo? Predsednik?"

Pogleda obeh zakoncev se srečata in umakneta. Severino stresa kot bi stala v snegu. Hotela je odgovoriti, toda jezik ji je odpovedal moč.

"Toda," nadaljuje Rubaud, "ti si mi vedno pripovedovala, da si podedovala ta prstan od svoje matere."

"Ne, nikdar ti nisem tega povedala!" jeclja ona. Vest jo je pekla, da se je skoro sesedla. Rubaud postane bleed kot zid, njegove obrazne poteze se spremenijo:

"Kaj, kaj, tega mi nisi nikdar povedala? Ne samo enkrat, ampak stokrat si mi pravila! Saj končno samo na sebi ni noben greh, če bi ti predsednik podaril ta prstan, saj ti je vendar dal mnogo krasnih daril. Toda zakaj si zatajila ta prstan, zakaj si me nalagala?"

"Jz nisem nikdar govorila o dedščini svoje matere?" taji Severina.

Vedno bolj zmešana postaja, vedno bolj se laže. On pa postaja bleed in rudeč, žile na čelu se mu napno, njegove oči postanejo kot steklene in grozno se obrnejo na ženo, ki je krivdo tajila.

"Grom in strela," jeclja, "grom in strela!"

Začela se ga je bati; ena sama mala, nepremišljena beseda, večletna laž je dala povod k strašnem priznanju. Z rokami, ki so se tresle od jeze, vrže nesrečno na postelj in zdihuje glasno od bolečine in obupa:

"Grom in strela! Torej so me goljufali! Tri leta me je lagala in me zasramovala! O!"

— Ti, — ti, ničvednica, nesramna žena! Njegov glas postaja vedno bolj hripav in surrov, potem pa ni mogel več govoriti.

Severina skriva svoje obličje v roke in ne more drugega govoriti kot: Ne, ne, ne!

To nesramno tajenje pa je Rubauda še bolj zjezilo.

S stisnjenimi pestmi udari na nesrečno ženo, ki zamašča skriti svoje obličje pod odejo.

"Povej mi, zakaj si me pravzaprav poročila? Ali ne veš, da si naredila veliko hudobijo, greh, ki se ne more odpustiti! V ječah so tatice, ki so pravi angeli napram tebi, ti grešnica! Torej si me zaničevala! Nikdar me nisi ljubila! Zakaj si se pa poročila z menoj? O, saj si lahko mislim, kaj mi hoče vpraševanjel On, tvoj gailan, te je hotel dobro preskrbeti. Ali ni res? In dobil je bedasto žival, ki se je pustila od vas lagati, zaničevati in zasramovati? Ali ni res?"

Ona pa nehote zmaje z glavo.

"In da se zopet nekoliko razveseli tvoje navzočnosti, te je dal poklicati v Donville. Oh, kako lepo je to! Tak prijazen, imeniten gostitelj."

Ona plane kvišku in se brani:

"Sedaj si postal krivičen. All nisem njegovega povabila odločno odbila? Ti si me hotel celo pregovoriti, naj povabilo sprejemem, ali se ne spominjaš najinega pogovora? Nikdar nisem več hotela iti tja, in nikdar več ne bom šla. Nikdar, nikdar!"

Vedel je, da govori resnico in je molčal. Toda njegova neskončna jeza, bolest, grenkoba, vse to je iskalo kakega izhoda. Zdajci zagleda zlati kačji prstan na njeni roki. Hitro seže po njem, ga ji strga z rok, ga vrže na tla in ga po tepta zajedno z rubinom.

Severina pa sedi tresoč in trepetajoča na robu postelje ter gleda svojega moža z velikimi, strašnimi očmi. Še nikdar ni videla človeka v takem stanju podivjanosti. Nesrečni mož je divjal kot preganjana roparska zver po sobi, in če ga utrujen padel za nekaj sekund na stol, je že zopet planil kvišku in divjal dalje. Kakor blazen se prijemlje za čelo in zdihuje:

"Kaj naj naredim? Kaj naj naredim?"

Severina mu sledi s pogledom. Kaj bo storil? Kako se bo končalo? Zdel se ji je kot volk, ki preži na plen. Zastonj skuša, da ga nagovori in potolaži. Videl in slišal ni ničesar. "Torej čuj vendar, moj dragi prijatelj!"

On pa divja brez pameti, brez načrtov, brez jezika iz enega kota sobe v drugega, in zdajpazda zažeha: "Kaj naj naredim! Kaj naj storim! O, še pamet bom zgubil!"

Pri svojem divjanju opazi nož, darilo njegove žene. Stopi bližje k mizi, vzame nož v roko in preskusi ostro klino. Potem pa vpogne klino, zapre nož in ga vtakne v žep. Ta nož ga je nekako pomiril. S stisnjenimi pestmi, zroč v strop, obstoji na svojem mestu. Potem pa hitro stopi proti oknu, ga odpre in blagodejen večerni zrak objame njegovo vročo glavo.

Njegova žena se je lahko dvignila in stopila za njega ter boječe skušala brati v njegovih divjih očeh, kaj bo naredil.

Ko se Rubaud končno obrne, je bil njegov obraz kakor s kamna. Bil je sedaj trdo odločen, sklep narejen. Mirno pogleda na uro kukavico na steni.

"Ze pol šestih," reče mirno, vendar brez naglasa.

Zdelo se mu je čudno; kaj, samo v eni uri je odločil o življenju treh oseb? Njemu se je zdelo, da je minilo več tednov, odkar je zapustil svoj mirni Havre.

"Sele pol šestih, časa imamo še dovolj."

Severina je čutila, kot bi jo kdo polil z mrzlo vodo po hrbtu, njen mož se ji je zdel nenekrat tako čuden in spremenjen. Kaj neki namerava? Vidi ga, kako jemlje iz pisalne mize papir, črnilo in pero.

"Pisala boš pismo!"

"Na koga?"

"Njemu! Vsedi se!"

Ona se boječe brani, da bi sedla. Tu jo on potlači z vso silo na stol.

"Piši in molči! — Potujta ta večer z brzovlakom, ki odpelje ob pol sedmih proti Rouenu in nikar se ne kazite med potjo."

Severina drži pero brez moči v svojih tresočih rokah. Grozilo se ji je pred složem z groznimi potezami na obrazu. Kaj naj pomenijo te besede? Kakšna grozna skrivnost se skriva v njih. Končno se drzne dvigniti glavo in ponižno vprašati:

"Kaj pa nameravaš? Kaj storis? Prosim, razloži mi!"

On pa jo prekine s trdim in neizprosним glasom:

"Piši, piši hitro."

Potem pa jo trdo prodirajoče pogleda, brez jeze, brez vzdihla, toda s temno, neprijetno odločnostjo.

"Kmalu boš videla kaj nameravam," pride počasi iz njegovih ust. "In čuj, jaz želim, da mi pomagaš pri mojem delu, ker na ta način ostaneva na skrivnen način skupaj vezana, kljub vsej ločitvi imava skupen namen."

Ona se grozno stresa.

"Ne, ne! Najprvo moram vedeti, zakaj se gre. Niti besedice ne pišem naprej."

On pa stisne njeno roko tako silno grozeče, da glasno zakriči bolečine in se ne upa dalje upirati.

"Piši, takoj piši!"

In ona piše pokorno s tresočo in bolečo roko.

"Dobro je," reče, ko prebere spisane vrste. "Sedaj pa v sobi nekoliko pospravi in pripravi se na odhod. Jaz se takoj vrnem, da odpotujeva skupaj."

Rubaud poišče svoj kljok in zapusti sobo. Sliši ga, kako zaklene vrata in vzame ključ s seboj.

Ob 6.20 se prikaže Rubaud s svojo ženo spodaj v veži, da odda ključ materi Viktoriji. Svojo globoko zastrto in omahujočo ženo pelje pred seboj, kakor mož, ki se mu zelo mudi.

Na kolodvoru je le s težažvo poiskal prazen oddelek, in je pravkar hotel Severini pomagati, da vstopi, ko opazi Henrija Dauvergne, ki s prekrižanimi rokami nadzoruje vlak, ki mora pravkar oditi. Dasiravno ni bil baš razpoložen, vendar je moral spregovoriti nekaj prijaznih besed z mladim možem.

Ura v čakalnici je kazala že 6.27, ko Rubaud naenkrat preneha s svojim govorom in jatočno pazno pogleduje po nekem zakasnelem potniku. To je noč sil le velik potni plašč s seboj,

ovratnik, suknje je privihal tako visoko in kljok potlačil tako globoko na čelo, da se tudi pri sijajni plinovi razsvetljavi ni moglo videti drugzega kot del brk.

Kljub temu pa se je zdelo, da je mladi Henry spoznal kasnega potnika, kajti uljudno mu hiti nasproti in odpre vrata v poseben oddelek vlaka.

"On" je bil — Severina se vrže duševno in telesno pobita na klop, dočim njen mož divje gleda v kot, kjer je medtem še en potnik zavzel mesto — neka dama, črno oblečena. Toda njegova jeza se je še povečala, ko je sprevodnik minutno pred odhodom vlaka vrata zopet odprl in potlačil notri zakasneli, par, debelega moža in še debelejšo ženo.

Prometni nadzornik dvigne signalno svetilko, lokomotiva zažvižga dvakrat nakratko in enkrat prav zategnjeno. Vlak zdivia teško sopeč v deževno noč.

DRUGO POGAVLJE.

Gospoška hiša v Croix stoji v sredini velikega, zapuščenege vrta, preko katerega vodi Zapadna železnica. Tudi hiša stoji tako tik železnice, da se zidovje vselej tresce, kadar vozi mimo vlak. Množica potnikov se pelje vsak dan mimo, ne da bi se zmenila za to.

Neskončno dolgočasno in pustno je tu, brez ljudi in melanholično. Le stražnika kočja stoji ne daleč od poslopja, ob križišču, ki vodi na deželno cesto proti Donville. Mala stražnica je tudi zapuščenca. Zraven se nahaja velik vodnjak in vrtič za zelenjavo. Le redko pride tujec v te zapuščen kraj, in železniška ovrta se le tedaj odpre, ko se približa kak tovorni voz, ki hoče proti Becourtu. Poleg železniškega tira vodi skalovit pot proti Varentinu, prihodnji železniški postaji.

Nekega žalostnega večera pride posamezen potnik, ki je zapustil vlak pri Varentinu, v vsej naglici po potu ob tiru. Na vrtiču stražnice zajema mlada deklica vodo iz vodnjaka. Deklica ni bila lepota: trda, nerodna stvar, z debelimi nogami in mišičastimi rokami. Pod močnimi kitami se kaže nizko čelo in par zeleno-sivih očij. Kakor hitro spozna tujca na cesti, spusti vedro in tnu hiti nasproti do vrtnih vrat ter kliče:

"Jakob, Jakob, ali si ti?"

Začuden dvigne glavo. Potnik je bil mlad, vitek, mož, približno šestindvajset let star, precej zatemnele obrazne barve in lepih, enakomernih potez. Njegovi kodrasti lasje so bili vranje črni, kakor tudi njegova brada, in človeka bi imenovali lepega, da ni imel naprej vpognjene brade, ki mu je dajala značaj roparskega človeka. Mogoče bi kdo mislil, da ima pred seboj človeka vidne izobrazbe, toda če je pogledal njegove roke, je spoznal, da ima pred seboj mehavnika.

"Dober večer, Flora," reče počasi.

Toda njegove velike, črne oči naenkrat vzplamtijo, trepalnice se stresejo, čuden tresp se polasti naenkrat Jakobu.

Deklica pa mirno obstoji ter žalostno gleda popotnika. Potem pa stopi trdo in ponosno v stran ter zopet začne zajemati z vedrom vodo. Da bi pa sploh kaj spregovorila z njo, jo vpraša, če je imati doma, dasiravno je dobro vedel, da je bolna in da ne more nikdar iz hiše.

S hitrimi koraki steče Jakob mimo deklice preko malega vrta proti hiši. Tam je sedela v zakajeni kuhinji, ki je bila zajedno tudi celo stanovanje, teta Fazija. Bila je stricijca njegovega očeta, nekdanj njegova dojilja, in pri kateri je kot šestleten deček našel pribežališče, ko so bili njegovi stariši ubiti pri velikanski nesreči v Parizu.

Teta Fazija je cenil visoko in je vedno trdil, da se ima le njej zahvaliti, da je napredoval v življenju. Dve leti je bil nastavljen na Orleans železnici, sedaj pa je delal v mehanski delavnici Zapadne želez-

nice. Njegova dobra teta je medtem zgubila svojega prvaka moža ter se pozneje poročila z nekim Misnardom, železniškim stražnikom, s katerim je skupno prebivala v čuvajnici. Dasi je bila stara šele 45 let, vendar je zgedela kot starka ter je večkrat trpela na krčkih.

Veselo zakliče starka, ko zagleda Jakobu:

"Kaj, ti si tukaj, moj Jakob? Oj ti mladič, kako si me presenetil!"

On jo poljubi na vpadena lica ter je pripoveduje, da je dobil nepričakovani dopust, ker je njegova lokomotiva, Lizka, spotoma od Havre zgubila vlak, tako da potrebuje večje pozornosti. Tako je dobil en cel dan prost ter je prišel k njej, da prenoči in odide drugje jutra ob devetih proti Varentinu. Starkine vele in tresoče roke drži v svojih ter jih ljubeznjivo boža.

"O, če bi ti vedela, ljuba teta, kako me je tvoje zadnje pismo vznemirilo!"

"Da, dragi moj! Kako si dober, ker si prišel k meni in se tako brigas za tvojo staro, ubogo in bolno teto. Vedno sem si želela, da te vidim, pa vedela sem, da si vedno zaposlen, zato se nisem drznila prositi. Hvala Bogu sedaj, ker si tu, kajti veliko žalosti in bridkosti mi teži srce."

In po teh besedah prestrašeno pogleda skozi okno. V polmraku tam zunaj je hodil njen mož po tračnicah.

Tresoča žena skoro šepetaje spregovori:

"Bojim se, da me bo zastropil."

Jakob se začudi in pogleda proti oknu, opazi na tračnici moža njegove tete in spregovori:

"O, teta Fazija, kako čudite misli imate. Vaš mož vendar ne more nikomur kaj škodovati."

"Ah, saj ti ga ne poznaš!" odvrne Fazija. "Prepričana sem, da me bo nekega dne ubil. Povem ti, da me spravi pod zemljo ta zviti in prekanjeni človek, kakor je majhen in slab."

Jakob pa je hotel pripraviti staro, razdraženo teto na druge misli, in raditega reče s šaljivim glasom:

"Mogoče je pa ljubosumjenca?"

Teta Fazija se vsa stresa, smilje se ji njena sedajna brezmožnost in odvrne:

"Oh, moj ljubi Jakob, kako neumnost blebetaš! Kaj je nje moja briga za mene. On bi le rad moj denar."

Jakob je vedel, da teta skriva en tisoč frankov, in ker se je hotel znebiti večnih predbacivanj od tete, ji reče:

"Pa mu daj onih tisoč frankov, pa bo mir."

Starica pa se vzemirjeno dvigne:

"Mojih tisoč frankov! Nikdar, nikdar! Prej se dam ubiti od njega. Oh, kako sem jih dobro skrila! Tako dobro sem jih skrila! In če hišo postavim na streho, pa jih ne bo našel. Sleparski lopov je prevrtil že vsak kotiček v tej sobi. Včasih ponoči ga večkrat slišim, kako ropota po zidu. In če umrje pred menoj, mojih tisoč frankov ne bo dobil. Raje naj ostanejo v zemlji."

In stara ženska omahne na svoj stol.

Jakob je potrpežljivo poslušal dolgi govor, in zdajci je pogledal skozi okno, in je videl, kako je Flora odprla železniško zavoro, da spusti mimo tovorni vlak. Stara mati pa začne zopet pripovedovati:

"Oh, žalostna zgodba je to! Preteklo jesen je moja najmanjša hčerka Lojza, ki je sluzila kot sobarica pri gospe Bonahon v Donville, pobegnila v noči in meglji iz gradu, ker jo je stari predsednik zasledoval. V boju z njim je bila ranjena. V svoji obupnosti se je ubogi otrok zatekel k svojemu ženinu Cabuchu, kjer se je čutila varno v njegovi hiši v gozdu. Tam pa je čez nekaj dni umrla. Nihče ne ve kaj natančneje, in jaz tudi nečem klepetati, kajti Bog ve, kaj se zna zgoditi z nami, ki smo revni! Kdo more kaj proti vsemogočnemu predsedniku? Da, žalostna zgodba je to. Moja Lojza je

bila tako lepa, dobra in sladka, in tako je skrbela za mene, kot nihče drugi. Flora pa nima nobenega srca za svojo staro, bolno mater. Ta punca je kakor dragonar, trda, surova in samovoljna."

In po daljšem molku nadaljuje mati:

"Kako je pa s tvojim zdravjem, Jakob? Saj veš, da si imel še kot deček večkrat krče in take bolezni, katerih jcelo zdravniki niso razumele."

"Jaz sem zdrav in dobro mi je, teta Fazija," odvrne Jakob.

"Oh, kako sem vesela, da si pri meni. S svojim obiskom si mi povzročil veliko veselje. In sedaj moraš z nami večerjati. Potem pa lahko spiš v postelji, ki je zraven Florine."

"Čuj teta," reče Jakob, ki si je dobro zapomnil, da se Fazija boža za svojih tisoč frankov, "teta Fazija, ali ne bi mogla zaupati meni onih tisoč frankov?"

Prestrašeno ga pogleda teta Fazija in reče:

"Mojih tisoč frankov? Tebi? Nikdar, nikdar! Niti tebi, niti njemu!"

Zdajci pride Flora v sobo. Prižge petrolejno svetilko in pomeša zeljato juho, ki se je že dalj časa prazila na ognjišču. Prikaže se tudi Misnard, gospodar hiše. Prav nič ni bil prestrašen ali začuden, ker je dobil v sobi strijcnika svoje žene. Stisnil si so v roke, spregovorili dve besedi, in to je bil ves pozdrav. Slaba večerja je bila kmalu pri kraju. Mali, samopasni železniški stražnik ni zapazil pogledov, s katerimi ga je merila njegova bleda in stara žena. Komaj

Poglavje o zapravljivosti.

Kosmopoljski.

Človek toliko velja kolikor plača. To pravilo je danes bolj veljavno kakor kdarkoli. Vse gleda le na denar. Kaj se svet briga za notranjost človeka, za dušo in srce; samo da ima denar, pa ima ugled, spoštovanje in veljavo. Kdor pa nima premoženja, ta tudi nima mnogo veljave; pa naj si bo de še tako pošten in pravičen. Le malokdo ga pozna in ceni po njegovi vrednosti. Je pač resničen pregovor, da je denar sveta vladar.

Kakor je s posameznikom, tako je s celim narodom. Posameznika spravi njegov denar ali premoženje do veljave. Navda ga pa tudi s pomosom in samozavestjo, češ, kaj mi pa morete, uboge pare jaz imam nekaj pod palcem. Kdor pa nima ničesar, tisti tudi nima poguma. Začne se ponižno klanjati, prositi, klečeplaziti pred mogotci, četudi ve, da niso mnogo vredni; a imajo denar in radi njega mora upogniti tilnik revež pošteni pred bogatim ničvrednem.

Prav tako je pri narodih. Kateri narod je premožen ter živi ljudstvo splošno v blagostanju, tisti je tudi samozavesten in ponosen ter hrepeni po nadvladi nad drugim narodi. Hoče biti pač gospod nad hlapi in sužnji, kar se mu čisto posreči. Drugi manjši in ubožnejši narodi pa životarijo, tlačeni in teptani po močnem sosedu, ki je splezal po njihovih hrbtih in žuljih do bogastva in veljave.

Čuden je dandanes svet. Na eni strani neizmerno visoko ceni denar, na drugi strani ga gleda, da se ga čimprej iznebi ter ga meče takorekoč akokozi okno na cesto. Delavec se trudi in gara cel božji teden ob samem kruhu in vodi, da si prisluzi nekaj kronic. Pa pride nedelja, pa mu požre v nekaterih urah ves tedenski zaslužek. Uradnik cel mesec opravlja svojo čisto ne lahki posel. Pride prvega in v par nočeh zgine del mesečnega dohodka. Mladi fantje in dekleta odhajajo z dežele v mesta, rudokope in tovarne, ker je doma zaslužek premajhen, trpljenje preveliko. Tam je delo lažje, zaslužek večji. Mislijo, da si bodo v tujini prihranili v par letih več nego bi si doma v celem stoletju. Pa preidejo leta, pa se vračajo ravno tisti, ki so odšli pred nekaterimi desetletji tako ponosno in samozavestno v tujino v polni moči, polni lepih načrtov in upov na boljšo bodočnost, potrti in izmognani ter praznih rok v domovino. Tujina jim je uničila in izsesala predčasno njihovo telo ter jim otrla dušo. Nekateri se vrnejo, največ jih pa ostane tam, kjer so, ker nimajo sredstev, da bi se vrnili, ali pa so si ohranili še toliko sramežljivosti, da ne marajo doma kazati svojega uboštva. Rajši žive tam zunaj daleč od domačega kraja bedno življenje. — Le malokateri, niti vsaki deseti ne, si nekoliko opomore.

Vse dandanes toži o slabih časih, vsem je premalo denarja. Kaj je temu vzrok? — Ako pa natančneje premišljujemo, moramo priznati, da niso tako slabi časi kakor tarnamo. Časi so še dobri, mnogo boljji morada kakor kdajkoli. Vse se da spraviti v denar, zaslužka si je lažje poiskati, kakor prej. Res je, da so življenske potrebe čine se podražile; res je pa tudi, da se delo mnogo boljše plača kakor nekdanj. Če imam na eni strani večje izdatke, imam pa na drugi strani večje dohodke. Tako bi moralo biti razmerje nekako vedno enako. In vendar ni. Kako to?

Naše življenske razmere so se v zadnjih desetletjih korenito izpremenile. Preje je kmet pridelaval ves svoj živž doma, kakor tudi obleko. Kave, riža, sladkorja in še mnogo drugih živil ni poznal. Sedaj jih kupuje splošno za drag denar po trgovinah. Platnena obleka je prirastla moškim in ženskam na nji, deloma so mu dele vrze ranjo volno! Ta-

ka obleka je bila sicer nekoliko okorna, a nosil jo je leta in leta. Sedaj še malokje sejejo lan, redijo ovce. Tudi priprost človek hodi oblečen s fabriškim blagom, ki se mu sicer bolj prilaga, pa ga tudi hitreje raztrga. Potem pa razni lišpi in mode, katere so našle pot v zadnje našo vas do deklet in žen. Marsikako deklet ima večino svojega premoženja v cipah. In ob nedeljah ti pride iz uborne kmečke kočje cela gosposodična. Kaj jo briga, če rodna koča kaže rebra v svet, saj ostane koča doma, ona pa gre med ljudi. Kmečki domovi so ostali nekdanj z zemljo vred skupni. Eden se je oženil in gospodaril, bratje in sestre pa so ostali večinoma pri hiši, kjer so imeli dovolj jela in dela. Sedaj se pa domovi in zemlja večinoma dele med bratje in sestre. Vsak dobi kaj in tako je nastalo iz enega nekdanj velikega trdnega posestva scasoma morda deset ali še več manjših posestnikov, ki imajo preveč za umreti, a premalo za živeti. In tako vse skupaj tare uboštvo ter je pri večini pomanjkanje vsakdanj gost v hiši.

Glavna mora, ki nas tlačijo, pa je v tem, da je izginila skromnost v živž in obleki, ki je še dičila naše dede in njihove očete. Na njeno mesto pa je stopila takorekoč prava potratnost v vsem; potratnost, ki ne vpraša, kje se bode vzelo, ampak ki zahteva mogočno, česar si poželi; kar vidi pri drugih, to zahteva tudi pri posamezniku. Če nimaš kje vzeti, pa napravi dolg. Dolg pa redi sam sebe ter se od leta do leta veča. Dolg je res prava jama, ki je vedno večja in v katero se navadno zvrne brezbržni gospodar s premoženjem vred.

Svet je postal docela lahkomišljen, zlasti naša odrasla mladina. Niče se ne vpraša, kaj bo jutri, puštršnjem. Samo da ima danes; danes hoče živeti, danes se navziti navideznih dobrot in veselja. Potlej bo že kako. Dokler sem mlad, čvrst in zdrav, že zaslužim za sproti in več mi treba ni. Kaj pa če pride starost, če nastopi nenadoma bolezen, ali pa če izgubim službo? Takih zelo važnih vprašanj si ne stavi mlad človek; na to niti noče misliti, ker mu je neprijetno.

In koliko se vrže dandanes po nepotrebnem denarja ven za pijačo, kajenje, tožbe, itd. Sedes toži sosed, oče sina, sin očeta in največkrat samo za prazen nič, ali pa za malenkost, ki bi se prav lahko poravnala doma brez potov in stroškov; treba bi bilo samo malo dobre volje in trohico ljubezni do bližnjega na obeh straneh. Če ti eden reče osel, moraš dirjati k sodniji, da ti ta pove, da nisi osel, kar sam najbrže še nisi vedel. — Naš človek je skrajno trden in neupogljiv, kar se ravno kaže pri pravdanju. Neupogljivost je sicer lepa lastnost na pravem mestu, a pri pravdanju se izpremeni v grdo trmoglavost.

Takrat se ne smili ne denar, ne premoženje, ne družino, samo, da omaga. Pri vseh praznih pravadah se pa navadno uresnični pregovor: kje se prepira dva, tretji dobiček ima. Pa pijače! Koliko denarja se pravzaprav požre. Sicer je to grda beseda, a je docela na svojem mestu. Vedno se najde prilika in povsod, da se pijače. Piti se mora pri krstu, pri birmi, na dan godu, pri poroki in pri smrti. Človeka takorekoč pri prihodu na ta svet zalijejo, zalivajo ga celo življenje in zalijejo ga še po smrti. In če je kdo vesel, mora iti v krčmo, da zalije svoje veselje. Če si jezen, hajdi v gostilno, da si poplakneš svojo jezo. Če imaš skrbi, ki te tarejo in ti grene življenje, le hitro k pijači, da pozabiš na vse. Če ti postaja dolgočasno, idi tja, kjer je vedno kratkočasna družba. Saj veš, kje jo najdeš — v gostilni. Če nimaš dovolj denarja, da bi se upijanil z vinom, kupi si žganja, da boš še bolj razgrajal ter boš še večja nadloga družini in sosedom.

Potem ni čuda, če se nam Slovencev kar celi milijoni strkljajo po grlu vsako leto. Sicer drugi narodi niso dosti boljši od nas, a kaj nas brigajo drugi. Če drugi drve v brezno, nam ni potreba. Mi pa mislimo, da moramo vse tako delati kakor delajo drugi. In tako zapijemo Slovenci na leto okroglih sto milijonov kron. Lepe in visoke so te številke. Malokdo si more prav misliti, kakšen znesek je to in koliko bi se dalo napraviti s tako svoto. Pa poglejmo bližje in računajmo. Slovencev so našteveli en milijon in štiristotisoč. Lahko računamo, da pije alkoholne pijače samo en milijon ljudi. Štiristotisoč pa lahko vzamemo na nedoraslo mladino, ki nima svojega denarja in ne more piti alkoholnih pijač. Tako pride na vsakega posameznega Slovenca in Slovenko da zapije letno sto kron. Seveda eni več, drugi manj. Ker je vino predrago, pijejo zlasti nižji in revnejši sloji neko brozgo iz spirita in vode, ki ji pravimo žganje. Žganje je pa prava kuga, ki telesno in duševno mori ljudi ter zapušča za seboj hušji sled, kakor še tako grozovita vojska. In ta kuga se vedno bolj širi med nami. V ptujskem okraju, kjer je ta nadloga zelo razširjena, znosijo Slovenci v eno samo žganjarno v desetih letih dvainpol milijona kron, ali vsako leto približno en četrto milijona.

In kakšen dobiček, užitek imamo mi od tistih sto milijonov, ki jih zapijemo vsako leto? Prav nobenega. Če se eno desetino tega denarja zapravi res iz potrebe, devet desetini pa popolnoma proč vrženih. Za teh devetdeset milijonov si kupimo vsako leto nadlog, preprirov in bolezni sami sebi in svojim potomcem. Ljudstvo hira in peša ter lega v prezgodnji grob.

Sicer nimam podatkov, da bi natančno s številkami dokazal

zle posledice, ki jih nam rodi pitje alkoholnih pijač. Sklepamo pa vsaj približno iz sledečega resničnega primera.

Ena izmed najsrečnejših dežel je gorata Norveška. Tam vlada obča blagostanje, pa tudi obča treznost. Od nekdanj pa ni bilo niti v Norveški ne tako. Tudi tam so pili tako ali pa še bolj, kakor pijemo mi sedaj. Zaradi tega so tudi čutili grozno posledice na sebi in v svojih potomcih. Izmed tisoč otrok jih je umrlo povprečno tristo že v prvem letu. Torej skoraj tretjina. Kmalu pa so izprevideli, v kakšno pogubo drve. Krenili so na druga pota ter začeli trezno živeti. In kaj so dosegli? Ljudstvo je postalo zdravo. Obča blaginja je rastla. Umrljivost se je manjšala od leta do leta. In sedaj umre vsako leto od 1000 otrok samo 80 do 90 v prvem letu starosti. Preje jih je pa umrlo 300. Kakšna razlika!

Tudi pri nas je zadnji čas, da se začnemo pri pijači "nazaj držati." Pa ne tako, kakor delamo sedaj, da še lažje teče po grlu! Vsak, komur je njegov rod ljub in drag, vsak naj gleda sam nase in na svoje znanca, da kolikor mogoče omeji svoje izdatke v vseh ozirih, posebno pa že pri pijači. Zlasti pa glejmo, da naša mladina krene druga pota. Četudi smo majhen narod, vendar imamo še lahko lepo bodočnost. Nevarnost za našo bodočnost je pa v nas samih največja. Narod ni nič drugega kakor velika skupina posameznikov, ki jih veže ista kri in isti jezik. Če so posamezniki čvrsti in trezni, pride to celokupnemu narodu v korist.

IZURJENI ČEŠKI knjigovez
B. F. PRIHODA
se priporoča Slovencev v vsako vrstnih knjig, posebno pripovednih in mašnih. Lično delo, nizke cene. * * *
Naročila sprejema
CLEV. AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE.

—Rojaki, ne pozabite, da ima slovenski politični klub vsako sredo poudčen večer za vse one rojake, ki hočejo postati državljani. Poduk je zastoj za člane kluba, oni ki niso člani, plačajo 50 centov enkrat za vselej. Uporabite to priliko, ki vam jo daje klub, učite se, da postanete dobri državljani ameriški. Poduk se vrši v Knausovi dvorani, vsako sredo od 8. ure naprej.

F. J. TURK & CO.

Ženske suknje cenejše sedaj

Pravkar smo dobili veliko zalogo.

Suknje vredne \$25.00 sedaj . \$15.00

Suknje vredne \$18.00 sedaj . \$12.50

Suknje vredne \$15.00 sedaj . \$10.00

Suknje vredne \$10.00 sedaj . \$ 7.50

CENE POLOVICO ZNIŽANE.

V odelku z ženskimi klobuki si lahko zberete lep in moderen klobuk za polovico cene. Velika izbira. Pridite in oglejte.

F. J. Turk & Co.
5707 ST. CLAIR AVE.

Nerednosti prebave.

Da ste dobrega zdravja, ne smemo pustiti, da pridejo v nered naši prebavljali organi, ker je to vedno znamenje boleznice telesa, ali posameznih organov. Brez prave prebave ni življenja. Raditega pa morate imeti vedno pri rokah kako zdravilo, ki vam v slučaju nerednosti prebavljanih organov hitro pomaga. V takih slučajih priporočamo vsakemu dobro, zanesljivo in takoj delujoče

TRINERJEVO AMERISKO GRENKO VINO

To izvrstno zdravilo očisti prebavljalne organe popolnoma, ne da bi telesu povzročalo kake težave. Zboljša vaš apetit, daje moč prebavljanim organom, odstrani zaprtje in vse teškoče, ki so s tem združene. Rabiti se mora pri vsaki nepriliki.

Imejte to zdravilo vedno doma in rabite je kadar imate:

ZAPRTJE, GLAVOBOL, BOLEČINE V SPODNJEM DELU TELESA, SLABOST

NERVOZNOST, NEPREBAVNOST, ZGUBO APETITA, BRUHANJE, SLABO RAZPOLOŽENJE PO JEDI

Ne vjemite, da take bolečine same zginejo. Če se takoj ne zdravijo, vselej oslabijo organe. Najbolje zdravilo vseh takih slučajih je

Trinerjevo ameriško grenko vino.

PO LEKARNAH. Zavrnite ponaredbe

JOSIP TRINER,
Importer in exporter.

1333-9 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

ZA BOŽIČ IN NOVO LETO

se kaj radi spominjajo Slovenci svojcev v stari domovini in jim pošiljajo darove; seveda iz te dežele večinoma le **GOTOVE DENARJE**; v tem oziru je najboljše, da se obrnejo v materinem jeziku na podpisanega, kateri : : : : vse hitro in točno odredi. : : : :

Frank Sakser
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 ST. CLAIR AVENUE, N. E. CLEVELAND, O.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V TORJK IN PETEK.

NAROČNINA: Za Ameriko ..... \$2.00 Za Evropo ..... \$3.00 Za Cleveland po pošti \$2.50

Redakcija: 1119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, O. EDWARD KALISH, Publisher. LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS. Read by 18,000 Slovenians (Kraťars) in the City of Cleveland and elsewhere. Address change on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN MEMBERSHIP LABEL

Entered as second-class matter January 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 92 Fri. Nov. 21 '13 Vol. VI.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN MEMBERSHIP LABEL

Entered as second-class matter January 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 92 Fri. Nov. 21 '13 Vol. VI.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN MEMBERSHIP LABEL

Entered as second-class matter January 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 92 Fri. Nov. 21 '13 Vol. VI.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN MEMBERSHIP LABEL

Entered as second-class matter January 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 92 Fri. Nov. 21 '13 Vol. VI.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN MEMBERSHIP LABEL

Entered as second-class matter January 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 92 Fri. Nov. 21 '13 Vol. VI.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN MEMBERSHIP LABEL

Entered as second-class matter January 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 92 Fri. Nov. 21 '13 Vol. VI.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN MEMBERSHIP LABEL

Entered as second-class matter January 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 92 Fri. Nov. 21 '13 Vol. VI.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN MEMBERSHIP LABEL

Entered as second-class matter January 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 92 Fri. Nov. 21 '13 Vol. VI.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN MEMBERSHIP LABEL

Entered as second-class matter January 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 92 Fri. Nov. 21 '13 Vol. VI.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN MEMBERSHIP LABEL

Entered as second-class matter January 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 92 Fri. Nov. 21 '13 Vol. VI.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN MEMBERSHIP LABEL

Entered as second-class matter January 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 92 Fri. Nov. 21 '13 Vol. VI.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN MEMBERSHIP LABEL

Entered as second-class matter January 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 92 Fri. Nov. 21 '13 Vol. VI.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN MEMBERSHIP LABEL

Entered as second-class matter January 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 92 Fri. Nov. 21 '13 Vol. VI.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN MEMBERSHIP LABEL

Entered as second-class matter January 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 92 Fri. Nov. 21 '13 Vol. VI.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN-BORN MEMBERSHIP LABEL

dobravala človeško mučenje. Revne, stare ženske so bile po krivem zadržane, da so čarovnice. Položili so jih na tezalnice, da so kosi pokale, potem pa so jih zažgali žive, dočim so škofje, duhovni, vladni uradniki in sodniki z zadovoljstvom gledali, kako "čarovnica" gori. Po celi Evropi so mučili in natezali nedolžne priče, da bi jih prisilili k pričevanju in izpovedi. Može, le niso povzročili nobenega zločina, so bili mučeni, da so krivo pričali proti drugim, ker sicer niso ničesar vedeli, a govoriti so morali, če so hoteli ustaviti mučenje. Obešali so jih za palce na nogi, polomili so jim kosti, noge so pekli na razbelnem železu.

Prvi so odpravili te grozovite ustanovniki francoske republike, in ves tedajni olikani svet jih je spoznal za to. "Kako bodi dokazali krivdo zločinca, če ne bode te mučili priči?" se je glasilo vprašanje oblastem.

Zločin se rodi v ljubosumnosti, samopasnosti, potrebi, slasti, v moralno propadlih ljudeh. Zločin se bo rodil v ljudih, dokler se človeška družba ne bo naučila kaj boljšega. Toda organizirani umori so danes zginili.

Cezar, Napoleon, Aleksander in drugi njim podobni, so imeli veliko častihlepnost. Da zadovoljijo tej častihlepnosti so prisilili milijone ljudi, da so umrli za nje. Dandanes je drugače. Moderni Napoleon mora dobiti narodno dovoljenje, da mu postavljajo izročilce v vojske in broje. Javno mnenje, glasovanje in finančna znanost, to so stvari, ki so polomile zobe največjim zločinom — ljudem z osebno častihlepnostjo.

Umor nastane, ko dobi človek v svoje možgane živalske pojme. Skoro vsaka žival je morilka, in ob gotovih časih umori po svojem načinu. Primitiven mož je vselej k umoru nagnjen.

Zločin se bo znižal le z vzgojo, ker kdor je pameten, ne bo imel živalskih nagonov. Zločin se bo znižal, ko se človeška družba bolje organizira, da se da vsem ljudem prilika normalno se razvijati. Hvala vzgoji in zboljšanim družabnim razmeram, da zločin zginja, da se ne povečuje. To dokazuje, da smo toliko napredovali, da se stresemo in prestrašimo, kadar čujemo o zločinu, dočim je bil nekaj sto let nazaj zločin oblastveno dovoljen in priporočan.

Pretekli teden je imela največja ameriška delavska organizacija, imenovana American Federation of Labor, svojo konvencijo v Seattle, Wash. Mnogo važnega za delavce je tu obravnavalo in sklepalo. Posebno važnost pa pripisujejo tej konvenciji, ker se je udeležil tudi tajnik za delo Mr. Wilson, od vlade Zjed. držav. Kakor znano, je predsednik Wilson takoj pri svojem nastopu naredil poseben vladni oddelek, ki se imenuje "delavski oddelek", in katerega naloga je, posredovati za delavce v vseh slučajih.

Wilsonova vlada se bolj trudi, da pridejo delavci do boljših razmer, kot se je pred njim trudila sploh kaka vlada. Vsakemu je znan žalosten položaj štrajkarjev v Michiganu, ki v hudi zimi zahtevajo približek k svojemu življenju, pa kompanije ne dajo ničesar. Delavski tajnik Mr. Wilson sam posredoval pri tem štrajku, pa ni od trdosrčnih kompanij dosegel ničesar. Zato je pa popolnoma opravičeno njegovo razburjenje in napad, katerega je sprožil nad kompanije, ki imajo v oblasti bakrene rudnike po Michiganu.

William B. Wilson, delavski tajnik, je govoril na konvenciji največje delavske ameriške organizacije v Seattle, in je v svojem govoru najstrožje obsodil postopanje bakrenih magnatov v Michiganu ter se je izrazil, da bo vlada morala gledati kmalu na to, da sedaj

ni lastniki raznih naravnih pridelkov, izgube, nekoliko svoje oholo "pravice", s katero zahtevajo delavstvo, da se mora udati na milost in nemilost. In delavski tajnik Mr. Wilson je nadalje javno povedal, da bi sedaj celemu svetu, kako sramotne plače imajo delavci v Michiganu po bakrenih rudnikih, kako dolge so njih delavne ure, kako velikanske težave in žrtve imajo pri delu. Povedal bo pa tudi, kako silno mnogo denarja vlečejo bogate kompanije iz teh rudnikov, kako se norčujejo s pomočjo denarja, ki ga jim je zaslužil delavec, iz delavca ter ga pobijajo, stradajo in preganjajo, kjer je morejo.

Vladni delavski oddelek je natančno preiskal, kako plačo so imeli štrajkarji, predno so odšli na štrajk, preiskal je delavske razmere in delavnice. Sedaj se pa peča s preiskavo, koliko stotin milijonov so zaslužili te razni kapitalisti iz teh bakrenih rudnikov. Mr. Wilson je nadaljeval svoj govor nekako tako-le:

Kar sem vam dosedaj povedal, je le povprečni pregled cellega položaja. Največja kompanija bakrenih rudnikov v Michiganu je bila inkorporirana po državnih zakonih leta 1870. Njen kapital je znašal \$2,500,000, ki je bil razdeljen na delnice po \$25.00. Toda te delnice so se prodajale po \$12. tako, da je kapital v resnici znašal samo \$1,250,000. Od tedaj pa, namreč od leta 1870, pa je sama ta kompanija zaslužila v Calumetu \$21,000,000.00 čistega dobička, in je od tega denarja \$25,000,000.00 znova naložila v rudnike. In tako je s kapitalom, ki je znašal nekaj čez en milijon dolarjev, naredila kompanija tekem 42 let nad 200,000,000 dolarjev čistega dobička. In ta kompanija je kljub svojim milijonskim zaslužkom sedaj tako nesramna, da ni samo odklonila posredovalnega razsodišča med delavci in delodajalci, pač pa je celo odvrgla vsako podporo delavskega oddelka vlade Zjedjenih držav! Delavci si sedaj lahko sami izračunajo, zakaj ima vsak kompanist deset psov, da jih redi, zakaj oblačijo svoje opice v svilo, dočim pustijo delavca, ki je kompaniji zaslužil tekem let stotine milijonov dolarjev, stradati, in ga mečejo v najhujšem mrazu na cesto!

Kompanija se je izjavila, da je ona lastnica vsega zemljišča na Calumetu, in da lahko padeš s svojo lastnino, kar hoče. Ta je mogoče resnica, toda ljudje, ki to trdijo, napačno pojmijo lastninsko pravico, in delavec bo kmalu prišel k pameti, da bo stopil z odločno besedo na dan in povedal, da on misli drugače.

In ko je delavski tajnik naprej govoril, je omenil, kakšno moč imajo delavci! Rekel je: "Ko gledam na moje štiridesetletno delovanje kot unijski delavec, sem opazil marsikoga, ki kot unijski delavec ni nikdar mogel priti naprej, vidim delavske može, ki so zmogli in sposobni, da bi lahko vodili cele države s svojo pametjo, toda te može je organizirani kapital potlačil k tlom, samo raditega, ker so protestirali proti krivicam, ki se godijo delavskemu stanu. In zagotovo vam, da bo vlada Zjedjenih držav, katere zastopnik sem kot delavski tajnik, storila vse v svoji moči in sili, da pomaga organiziranemu delavstvu v njegovem boju proti kapitalu, ki je postal danes že preobšaben.

Nadalje je govoril delavski tajnik vlade Zjedjenih držav o skabih, katere je obsodil kot ljudji, ki se prodajajo v svojo pogubo onim sesavcem delavcev, ki zlorabijo delavca nad delavcem.

Tako je govoril vladni mož, in takih govorov se nismo nikdar slišali iz ust vladnega človeka, da bi povedal kaj v prid delavstva, ker malo je bilo dosedaj zanimanja za delavske razmere pri naših vladah.

"Deseti brat"

Ko je bila ta krasna Jurčičeva drama igrana na slovenskem odru v Clevelandu, dne 21. oktobra, 1909, je kritika tedaj o uspehu igre se glasila: "Kar se tiče igranja, je bilo slehneje na višku dovršenosti, kar mora priznati vsak strokovnjak. Gevor je bil tekoč, mimika izvrstna, scenerija še bolj, značaj pa še najboljši..."

Tako ugodne kritike se je težko poslužiti o igri, ki je bila igrana pretečeno nedeljo. V splošnem ni bil uspeh igre tako zadovoljiv, dahi smo bili s posameznimi nastopi precej zadovoljni. Tupašem se je opazilo, da je nekje nekaj prisiljenega! V petem dejanju pa je marsikdo pozabil na svojo ulogo.

Prav dober je bil Martin Spak, Deseti brat, katerega je igral Rudolf Perdan. Nekaj manjših hih pri nastopu ni treba omeniti. Oseba "Desetega brata" kot jo naslika Jurčič, je pravi kranjski original, in mora biti že mojster, kdor njegov značaj dobro pogodi. To se je Perdanu posrečilo. Nasprotno pa je bil videti Krjavelj, ta neprekonski Jurčičev značaj v "Desetem bratu", nekoliko iz ređa. G. Oražen, ki je Krjavlja predstavljal, je sicer sposoben igrati enake značaje, in se mu je nastop deloma tudi posrečil, pa smo vendar opazili nekaj napak, ki so slabile originalno ulogo. Sicer pa ljudstvo ve ciniti humor, in je Krjavlju prisrečno akklamiralo.

Manica, grajčakova hči, v osebi Tomice Grdinove, je fino izpeljala svojo ulogo, in da bi igrala nekoliko bolj ognjevitost, bi naredilo še boljši utis. Vendar, saj vemo, da za njo so hvaležnejše večje in pomembne vloge kot je bila nedeljska. G. France Belaj, profesojski kandidat, je že znan s svojo ulogo, ker je isto tudi pred štirimi leti igral, dahi tedaj bolj nego v nedeljo, vendar je tudi sedaj popolnoma zadostil ulogo. Nekoliko več patosa bi ulogo prijetno zboljšalo. Dober nastop je imel Dolet Gornik, v osebi g. Miške, le premlad je bil včasih v kretanju, dahi v govoru dober. Marijan je precej dobro rešil svojo ulogo, igral jo je Ferdi Cankar. Benjamin Gornik, Peter Piskav, Vencej, Mežon, Zmuzine, Krivec in drugi pri manjših vlogah, so storili svojo dolžnost. Dobra je bila Krivčeva žena in njegova hčerka.

Da je "Deseti brat" pravo zrcalo narodnega življenja, je pričalo zanimanje pri občinstvu, ki je napolnilo dvorano do zadnjega kotička. Igra ima svojo privlačno moč, ker je narodna in lahko razumljiva ter združena z lepim petjem. Imeli smo lep usitek, in hvaležni smo društvu, ki je igro uprizorilo. Upamo, da se kmalu zopet vidimo pri drugi igri.

F. K.

Žalosten pojav

Casopisje v stari domovini vsak teden poroča, da je policija na tem ali onem kolodvoru prišla mlade ljudi, ki so hoteli brez potnega lista v Ameriko, v to zemljo denarja in dela, zemljo, kjer ni političnih preganjanj, kjer se samo vpraša, če moreš delati. In casopisi v stari domovini modro dostavljajo članke, kako hiti naš narod nesigurno v tuje kraje, doma pa zapuščajo žene in otroke. Če bi sodili po takih člankih, tedaj bi mislili, da gre do naši ljudje v tuje kraje za nekako zabavo, da si ogledajo tujo zemljo. Pa vendar v resnici ni tako.

Ti ljudje so po domačih "rodoljubih" oguljeni do kože, ker država zahteva davke, ljudje pa nimajo denarja, pa padejo v roke raznim stiskačem, nekaterim bankam posojilnicam. Ni čuda, da si po nekaj letih hranitve naberejo toliko, da se umaknejo v to deželo, kjer jih ne morejo dobiti roke narodnih osrečevalcev.

Da to našo trditvejo podpremo, naj navedemo samo en slučaj:

V Gospiču obstoji neka ugodna posojilnica, kateri je na čelu neki spoštovan trgovec, ki sicer slovi za velikega rodoljuba in dobrega patriota. (Preko te posojilnice je postal mož denar svoji ženi. Ravnatelj posojilnice je ženi povedal, da denar se ni prišel, dahiravno je bil denar že v posojilnici. In ravnatelj je še rekel, da če kaj potrebuje, naj le vzame v njegovi trgovini, ker ji zaupa, da mu bo pozneje plačala.

Mesec dni pozneje je bil ženi izplačan denar. Toda kako? Ravnatelj je računal obresti od svote onega denarja, za katerega se je žena v enem mesecu zadolžila pri njem, dahi bi moral ta ravnatelj izplačati dotični denar ženi že pred enim mesecem. Objednem je pa ženi računal celo "čuvarino", ker je "brani" en mesec denar na banki. Račun je nastal sledeč:

Za blago K23.60v
Obresti od te svote K 4.40v
Banki za čuvarino... K 3.80v
Banki za znamke K .20v
Prometni stroški... K .50v
Drugi stroški... K .50v
Skupaj K33.30v
Mož je poslal 50 K.

In žena je dobila v roke 16K 70 vin.

Blago, ki ga je žena vzela v trgovini, nikakor ni moglo toliko veljati, ker se žena ni mogla poganjati v trgovini, ker ni plačala z gotovim denarjem, pač pa je morala vzeti

(Dalje na peti strani).

Zakaj ne poskusite načrta po 17c na dan?

Oliver pisalni stroj lahko dobite po plačilnem načrtu, po katerem plačate samo 17c na dan. S tem načinom prodaje pisalnih strojev, je kompanija prodala jako veliko pisalnih strojev.

Mi imamo mnogo kapitala. Mi vam radi pomagamo, da pridete do pisalnega stroja po niski ceni ter se poslužite pisalnega stroja pri svojih pislih ter vaseh, kadar bi radi imeli lepo in fino pisavo.

Ti dobi ljudje so nam pripovedovali, da so kupili Oliver pisalne stroje, ne da bi sploh kaj stili, da so žrtvovali kaj denarja za to. Na sledeči način lahko dobite Oliver pisalni stroj: Nekoliko plačate takoj in vi dobite stroj takoj. Potem pa hranite vsak dan 17 centov, plačate vsak mesec, ravno tako kakor rent.

Kadar ste plačali, je pisalni stroj vaš za vedno. In vi plačate ravno toliko, kakor plačajo oni, ki so plačali za pisalni stroj celo svoto na prej.

Oliver pisalni stroj pomagajo malim trgovcem, da postanejo večji, in pomagajo velikim trgovcem, da postanejo večji. Oni vam ustanove trgovino, naddajujejo vašo obrt, vam podeljujejo večjo zmoglost kot jo imate dosedaj.

Najnovjši in najboljši Oliver pisalni stroj se prodaja po tem načinu. Nobena posebna cena za najnovjši stroj, ki ima tako krta, kot bi bile tiskane. Na "printype" je najboljši pisalni stroj vseh državah.

Več kakor 15,000 zasopnikov za Oliver pisalne stroje se živi s tem, da prodajajo Oliver pisalne stroje, po celem svetu. To dovolj dokazuje, kako silno je razširjen po celim svetu Oliver pisalni stroj. Pišite nam za podrobnejše podatke, kako lahko dobite ta fin pisalni stroj za 17 centov na dan. Mi vam pošljemo vse potrebne podatke.

The Oliver Typewriter Co. 112 Prospect Ave. Cleveland, Ohio. Kupon za vprašanje: The Oliver Typewriter Co. 616 Prospect Ave., Cleveland, Ohio. Gospodje: Prosim, da mi pošljete zastopni in brez risike vaš katalog za Oliver pisalni stroj z vsemi podrobnostmi, in kako se plačuje za stroj 17 centov na dan.

SLOVENSKO PODJETJE.

Izvarujem proti ogroju in drugim nezgodam.

POSEBNOST! Varnostni bondi za društvene ugradnje po 25c od \$100.00 na leto. — Javni notar. — Pojamlja in nastopi zastopni.

AUGUST HAFFNER,
1203 Norwood Road.

Grays Armory

Nedelja, nov. 23
Zvečer ob 8:15

PROIZVAJANJE slovenskih in ogrskih skladb. PRVIČ V AMERIKI.

Helen Ware, violinistinja. Najbolj poetično navdahnjena ljubiteljica slovenske in ogrske godbe.

Yolanda Merò, Ogrska igralka na klavir.

Dr. Istvan Halasz Bariton iz ogrske kraljeve opere.

Carl Bebnthaler, Accompanist (Vodja simfonijskega orkestra v Pittsburgu in Clevelandu)

VSTOPNICE: 50, 75, \$1, \$1.50
Napredaj pri Burrows Bros. Euclid Ave

Naznanilo.

Vsem našim cenjenim naročnikom naznanjamo, da bomo od sedaj naprej imeli cene naših pristnih domačih pijač, pridbene od časa do časa v tem časopisu.

Brinjevec	saboj 12 steklenic	\$13.00
Tropinjevec	" " "	12.00
Slivovka	" " "	12.00
Cognac	" " "	12.00
Kncipovo granko vino	" " "	6.00

CENA NA GALONE:

Slivovka	galona	\$2.75
Tropinjevec	" " "	2.75
Cognac	" " "	2.75
Whisky	" " "	2.00
Vino domače rdeče	" " "	.50

Za obila naročila se priporoča:

The Ohio Brandy Distilling Co.
6102-04 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

ELEKTRIKA OZDRAVI

če vsa druga zdravila niso pomagala.

POPOLNO OZDRAVLJENJE

nastopi če se rabi elektriko kot zdravilno sredstvo. Raditega, ker se odstrani vzrok bolezni. Večina zdravih v zdravju samo krali bolezni. Nih dar ne gre do korenine bolezni. Če hočete stalno zdravje, poslužite se našega električnega zdravljenja, ki ga proizvajamo po našem originalnem sistemu.

Z RABO ELEKTRIKE

ozdrava ijo vsi bolniki, ki trpijo na revmatizmu, zaprtjem želodca, na pljučah ali jetrah, krvnih boleznih, nosnem kaotaju, na boleznih v grlu ali pljučih.

ZAČNITE DANES

z zdravljenjem in pridite na 746 Euclid av. Cleveland, Ohio, kjer vas popolnoma natančno preiščemo s pomočjo X žarkov, mikroskopom in potom kemične analize krvi in urine, da najdemo pravi vzrok bolezni. Po tem vam pa lako povemo

KAJ JE KAJ. NIČ UGIBANJA.

VI STE BOLNI, HOČETE OZDRAVITI MI IMAMO SREDSTVA, DA VAS OZDRAVIMO, KER

ELEKTRIKA ZDRAVI

če vsa druga zdravila niso pomagala. Pridite k nam in mi vam pomagamo. Če vam ne moremo pomagati, vam takoj povemo, ker mi smo preveč zapaoljeni, da bi zdravili kako bolzen, o kateri vemo, da je neozdravljiva.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN,
746 EUCLID AVE BLIZU 9. CESTE
CLEVELAND, OHIO

Uradne ure od 9. jutraj do 4. popoldne. Zvečer od 7. do 8.

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13. novembra 1910.

Glavni sedež: Cleveland, O.

Predsednik: JOHN GORNIK, 6105 St. Clair Avenue.
Podpredsednik: MART. COLARIC, 15890 Calcutta Ave.
Članik: FRANK HUDOVERNIK, 1245 E. 60th Street.
Zapisnikar: JOHN JALOVEC, 5810 Prosser Avenue.
Blagajnik: PRIMOZ KOGOC, 6006 St. Clair Avenue.
Nadzorniki: ANTON OMTER, 6030 St. Clair Ave.; FRANK BORIC, 1365 East 55th St.; MIHAEL WINTER, 6030 St. Clair Avenue.
Članovi: JOHN MAJZEL, 6108 Glass Avenue.
Parotniki: ANT. AHCIN, 4218 St. Clair Ave.; FR. ZIBERT, 6124 Glass Ave.
Problematični: ANTON GRDINA, 6137 St. Clair Avenue.
Vrhovni zdravnik: J. M. BELISKAR, 6127 St. Clair Avenue.
 Val dopisni in druge uradne stvari, naj se pošiljajo na glavnega tajnika, donosno naknadno pa na glavnega blagajnika. Zvezno glasilo "CLEVELANDSKA AMERIKA"

blago po isti ceni, kakor jo je trgovec narekoval. Toda pogledite obrestil! Samo raditega, ker je trgovec en mesec po krivici držal njem denar, mu je morala uboga ženica placati skoro 5 kron. Mesto, da bi trgovec ženi plačal obresti, jih je pa morala ona njemu.

In tako, delajo rodoljubi, in lahko si mislimo, kako neki žele ljudje gulijo naše ljudstvo. In poleg vsega tega se časopisi in vlada v starem kraju še čudijo, zakaj gre naše ljudstvo v tako silnem številu v Ameriko! Za kruhom, gospodje, za kruhom!

Podporne Jednote in državni zakon.

Nedavno tega smo poročali o pomenu "National Fraternal Congress", in kako bodoje scasoma vse države prisilile razne podporne jednote, da sprejmejo dotično plačilno lestvico, kakor jo predpisuje narodni bratski kongres. Dosedaj je izmed Jugo-slovenskih podpornih jednote le ena, ki je pridružena tej veliki ameriški dobrodelni organizaciji. Namreč Narodna Hrvatska Zajednica, katere člani so lahko ponosni, da so v zvezi z največjimi in najboljšimi naprednimi Jednotami, kar jih je v Zjedinenih državah. Res je, da so ameriške organizacije veliko pred nami, kar se tiče članstva in premoženja, toda zakaj ne bi mogli mi istega doseči, kar so drugi dosegli? Zakaj se mi kosamo na dvanajst Jednot, ko bi lahko živeli v eni, kjer bi gledali samo za podporo, pa ne za politiko! Napredek je tam, kjer narod skupno dela, pa ne laja eden v drugega! In zakaj ne bi bilo to pri nas mogoče? Prav lahko, če — hočemo.

Povedali smo že, da je cilj in namen te velike ameriške dobrodelne organizacije, da se vsi koristijo podpornih Jednot in njenih članov, da ta organizacija skuša prepričati, da ne pridejo v veljavo kake postavave, ki bi škodovala podpornim Jednotam, ter da na temelju skusnje zahtevajo, da se poprimejo razne Jednote zdravih plačilnih lestvic, ter da tako postanejo Jednote finančno močne in lahko vedno plačajo vse, kar so obljubile svojim članom.

Več primerov imamo, kjer so se razne kompanije ali podjetja zjediniła v ena, da so tako lažje varovale svoje interese. Nekateri so dosegli tudi to, da se delajo take postavave, kakor je njim bolj ugodno, kakor n. pr. veliki trusti. In od več bi bilo, če bi se posebej povdarjali, da je bil tudi za bratske podporne Jednote zadnji čas, da so nekoliko zblizale in začele misliti o svojih interesih, da se prepričajo narokovanje raznih postav, ki škodujejo Jednotam.

Za bratske podporne Jednote so v raznih državah razne postavave. Nekateri postavave so stroge, druge so mile, nekateri postavave podpirajo delo, takih organizacij, druge postavave pa oteškočujejo napredek bratskim Jednotam. Raditega so se pa razne ameriške organizacije združile, da delujejo na to, da se uvedejo v vseh državah enake postavave glede bratskih podpornih Jednot. Nekateri države imajo celo postavave, da sme država nadzirati kajenje bratskih Jednot, in to je v korist taki organizaciji,

Bruna in pezdiri.

Kaj pomaga, če se svet vrtil, če pa ljudje bečejo z mesta in ostanejo vedno pri starem? Cel svet je podoban gledališkemu odru, in vsak bi bil rad sepetalec.

En tren na grmu je boljši kot dva trna v koži.

Pesniki se večkrat rodijo potem, ko so umrli.

Koliko bolje bi bilo, za ljudi, če bi se jih moglo ozdraviti njih bolezne domisljivosti.

Daj gotovim ljudem samo majhen konec vrvi, in naredili bodo iz nje mrežo, v katero se boš ujel.

Ako ima pametni izbero za dvojno zlo, tedaj si nobenega ne bo zbral.

Pravijo, da postane človek po škodi pameten. Kako je pa to mogoče, da se ljudje trikrat ali štirikrat ženijo?

Vedno je od ženske odvisno, če ženi ali oniči domače og

na to, da člani v resnici dobi-jo to, za kar plačujejo.

In raditega nastane vprašanje: Kaj pričakuje država od podpornih organizacij, in kaj naj pričakujejo bratske organizacije od države?

Brez dvoma je, da obstoje bratske podporne organizacije v korist članov, države in naroda, ne obstoji pa država, ljudje in narod radi dobrodelnih organizacij. Država je prva, njene postavave morajo biti merilo vsemu delokrogu, in za to se mora vsaka bratska organizacija podvreči postavavi one države, kjer hoče poslovati in obljubovati članom, da jim bo placala smrtnino. Država ima vrhovno oblast nad raznimi zavarovalnimi družbami, ima vrhovno oblast tudi nad bratskimi podpornimi organizacijami. Za to se pa morajo take organizacije pokoriti državnim postavavam. S svojimi postavami skrbe razne države, da se organizacije brigajo za zavarovalnino svojih članov, ki se nahajajo pri raznih društvih. In vsak ki pravično misli, bo dal temu prav, da ima država pravico skrbeti za varnost vseh, ki se nahajajo pri društvih in organizacijah.

In ta velika dobrodelna organizacija "National Fraternal Congress" ne obstoji raditega, da se bori proti državnim zakonom, pač pa za to, da gleda, da se v državnih postavavah delajo postavave, ki gledajo edino le za korist vseh članov vseh podpornih organizacij.

Postava o lestvici, katero je sprejelo že 27 raznih držav, je narejena torej edino-le za varnost članov. In le one organizacije, ki imajo urejen asessment, katerim ni treba vsak drugi mesec razpisovati posebnih in izvanrednih asessmentov, so na dobri in napredni podlagi, ne pa take organizacije, kjer se meša politika s podporo, a vsake tri mesece se mno-žijo asessmenti. Najprvo je treba rabiti pamet in v resnici pravo bratsko ljubezen, da bo siromak vselej gotov, da dobi svoje, za kar je dajal cente in dolarje. Politika, ki se je žal, uklatila tudi v nekaj naših slovenskih podpornih organizacij, bi morala biti za vedno izključena, tembolj, naj bi se pa delalo na to, da se pritegne čimdalje več članov v tako organizacijo, da ima zdravo, finančno podlago. Potem ho šele pravi napredek.

Med lenuhi, ki en dan delajo, in sedem dni počivajo, dobimo največ trudnih ljudi.

Marsikateri je šele po poroki izvedel, kaj je to — prava sreča!

Siromaku, ki trpi na lakoti, se lažje pomaga kot bogatini, ki nima apetita.

Kdor čas ubija, naredi zločin, ki ga pa postava ne more kaznovati.

Bog je ustvaril skopuhe le raditega, da drugim ljudem pokaže, da bogastvo človeka ne dela srečnega.

Za denar lahko na svetu skoro vse dobite — skoro vse, toda n. pr. za denar ne dobite pasje zvestobe ali naklonjenosti otroka.

Marsikateri mož smatra samega sebe za tako dobrega, da že na tem svetu pričakuje plačila.

Svet postaja vsak dan bolj pameten. Sedaj že vemo, kako zelo neumni smo!

Mož, ki zapenja ženi obleko, ne moremo zameriti, če za njenim hrbtom psuje nad njo.

Razven ženskega vprašanja imamo tudi deklinski vprašanje: Ali je mož že poročen?

Kdor hoče biti pošten, ne sme priti nikdar iz vaje.

Skoro vsi pametni možje so poročeni! S poroko so namreč šele pametni postali.

Vsak norec lahko svetuje svojemu bližnjemu, toda sebi pa ne more dati pametnega navsveta.

Govoriti je srebro, molčati pa zlato, samo kadar vest govori, tedaj je drugače.

Cednost je sama poplača, strast pa ima svojo lastno kazeno.

Koliko je vredno vaše življenje, bodele najprej zvedeli, če pogledate na zdravnikove račune.

Kako radi bi privoščili ženski zadnjo besedo, če le ne bi tako dolgo trajalo, da pride z jezikom do konca!

Velika in zelo razširjena je napaka, zložiti vso posodo, namenkrat v škaf oziroma skledo. Tu skoraj drugič ni mogoče uniti posode, kakor da se jo obtočje. Posoda tudi dobi razpoke, če prenašo menjavamo toploto. Nekateri gospodinjje vlijejo na poln škaf posode krop, in ker v kropu ne morejo pomivati, vlijejo čez posodo mrzlo vodo. Nimamo je tako močno posode, ki bi dalje časa zdrževala tako naglo premembo toplote; zato počni in postane nerabna.

Obsojen pater. P. Celestin iz Sv. Križa je pretepal otroke med šolskim poukom. Po številnih pritožbah je prišel neumnim vzgojiteljem na obtožbeni klopi. Obsojen je bil v Ajdovščini na 10 K globe ali 24 ur zapoda.

Odgodena gradba delavskih delavskih hiš. Iz Tržiča poročajo: Ker je deželna banka za hipotekni kredit ustavila posojila vsem občinam, je občina Tržice prisiljena, da odgodi gradbo delavskih hiš na nedoločeni čas. Občina potrebuje za zgradbo teh hiš 270.000 K.

Velika železniška nesreča. Dva brzovjaka logyanske železnice sta trčila skupaj. Petdeset oseb je bilo usmrčenih, mnogo pa ranjenih.

NAZNANILO.

Spodaj podpisani raznanjam, da se bom preselil na drugi prostor s svojo trgovino. Radi selitve pa bom prodajal čevlje, najsiho moške, ženske ali otročje. Pridite in gotovo si prihranite nekaj denarja. Vsak cent je dober, ki ga prihranite.

Omenim tudi, da ako kateri rojakov želi kupiti trgovino s čevlji, jo tudi prodam in mu dam v najem prodajalno. Prodajam tudi celo posestvo, ako katerega rojaka veseli naj pride in si ogleda hišo. Ima osem sob, 2 kloseta, prodajalno, veliko klet. Lot meri 41x140. Prodajam še en lot na 107 cesti. To prodajam iz proste volje in ni nobenih zadržkov. Prodajam raditega, ker si želim narediti večju prolajalno z urami, zlatnino, grafoni in ploščami.

Torej rojaki, katerega veselje ta obrt ima priložnost kupiti po nizki ceni. Omenim tudi, da ako kateri rojakov kupi ali prevzame trgovino s čevlji, mu pustim roc pri dolarju ceneje, kakor sem jih jaz kupil. Pridite in si ogledite, in prepričan sem, da bodele zadovoljni. Čevlje. Pošiljam tudi po pošti na zahtevo, če mi pošljete številko od čevljev. Poština prosta. Razprodajam se prične 10. novembra. Priporočam se za obilnen obisk.

(92)

POZOR!

Naprodaj je nekaj dorega zemljišča po prav ugodni ceni. Slovenci, ki imate vsaj nekaj denarja ne zamudite te prilike. Pišite na Ivan Stemberger, vas Vrba, št. 5. Pošta Ilirska Bistrica, Kranjsko, Austrija.

(92)

POZOR!

Grocerijska prodajalna in slaščičarna, tobak, cigarete, voz, konj in sploh vsa pripravila je naprodaj. Lepa prilika za Slovence, ki ima veselje do dela. Proda se radi obilega dela. Za podrobnosti vprašajte pri Ignac Jerič, 1193 E. 60th St.

(92)

POZOR!

Lepo opremljena soba se odda v najem. 1153 E. 60th St.

POZOR!

Soba brez hrane za enega ali dva fanta se odda. Jos. Centa, 1153 E. 61st St.

(91)

POZOR!

Soba se odda v najem. 5357 Stanlard ave. (92)

Med lenuhi, ki en dan delajo, in sedem dni počivajo, dobimo največ trudnih ljudi.

Marsikateri je šele po poroki izvedel, kaj je to — prava sreča!

Siromaku, ki trpi na lakoti, se lažje pomaga kot bogatini, ki nima apetita.

Kdor čas ubija, naredi zločin, ki ga pa postava ne more kaznovati.

Bog je ustvaril skopuhe le raditega, da drugim ljudem pokaže, da bogastvo človeka ne dela srečnega.

Za denar lahko na svetu skoro vse dobite — skoro vse, toda n. pr. za denar ne dobite pasje zvestobe ali naklonjenosti otroka.

Marsikateri mož smatra samega sebe za tako dobrega, da že na tem svetu pričakuje plačila.

Svet postaja vsak dan bolj pameten. Sedaj že vemo, kako zelo neumni smo!

Mož, ki zapenja ženi obleko, ne moremo zameriti, če za njenim hrbtom psuje nad njo.

Razven ženskega vprašanja imamo tudi deklinski vprašanje: Ali je mož že poročen?

Kdor hoče biti pošten, ne sme priti nikdar iz vaje.

Skoro vsi pametni možje so poročeni! S poroko so namreč šele pametni postali.

Vsak norec lahko svetuje svojemu bližnjemu, toda sebi pa ne more dati pametnega navsveta.

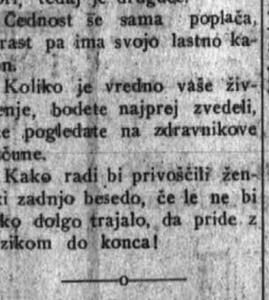
Govoriti je srebro, molčati pa zlato, samo kadar vest govori, tedaj je drugače.

Cednost je sama poplača, strast pa ima svojo lastno kazeno.

Koliko je vredno vaše življenje, bodele najprej zvedeli, če pogledate na zdravnikove račune.

Kako radi bi privoščili ženski zadnjo besedo, če le ne bi tako dolgo trajalo, da pride z jezikom do konca!

Najnovejše za rojake

Jedini naš rojak v Ameriki je dobil priznanje od vlade iz Washingtona, da ima najboljša zdravila kakorvseh je ni bilo. Alpen tinktura, od katere v 3 dneh prenehajo lasje izpadati in v 6 tednih lepi, gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali in ne siveli. Alpen pomada, od katere molčkim v 6 tednih krasni brki in brada popolnoma zrastejo in ne bodo odpadli in ne siveli. Revmatizem, kostibolj, trganje v rokah nogah in križicah, v 14 dneh popolnoma odpravim. Vsakovrstne rane, opekline kurja očesa, bradovice, potne noge, ozeblina in vse druge slične bolezni se pri meni hitro ozdravijo. Cenik pošljem zaštonj ali pa pridite osebno.

JAKOB WACHSIC,
1094 E. 64 Street.
CLEVELAND, OHIO.

Prijetna vest

ZA VSAKO SLOVENSKO DRUŠTVO V ZJEDINJENIH DRŽAVAH OB TEM ČASU SPLOŠNE DEAGIJE JE, DA NABA ...

NAZNANILO.

Naprodaj trgovina s čevlji in drugim moškim blagom. Trgovina je na vogalu. Primerna cena. Stanovanje zraven. Se lahko naredi pogodba za več let. Poizve se pri John Zulich, 1165 Norwood Rd. (97)

POZOR!

Slovenski trgovci in posestniki, zavarujte se proti ognju, ker je to velika korist za vsakega. Zavarujem hiše, konje, pohištvo, vozove, avtomobile, vsakovrstno blago v trgovinah. Kateri še niste zavarovani, natanite mi pismeno ali po telefonu ali pa ustmeno. Imam tudi mnogo hiš naprodaj. John Zulich, 1165 Norwood Road. Telefon Princeton 1298 R. (100)

Fino zobozdravništvo.

Dr. A. A. Kalbfleisch,
zobozdravnik
6424 St. Clair-av.

Govori se slovensko in hrvatsko.

Točna postrežba. Časopisi na razpolago.

Ženska postrežnica.

Edini zobozdravniški urad v mestu, kjer se govori slovensko in hrvatsko.

Čistenje in likanje oblek.

DOBRO DELO. NIZKE CENE.

Moške obleke \$1.00	Ženske kiltje \$0.50
Moške suknje \$1.00	Ženske dolge suknje \$1.00
Jopice \$0.50	Ženske obleke \$1.00

The DAMM DRY CLEANING Co.
Cent. 730-W 1574 E. 55th ST. East 2024
A. J. DAMM, poslovođa.

JOHN GORNIK

Slovenski krojač, Anna E. E.
6105 St. Clair

Priloge so vam vsjakom v nakup knjig, modernih in krasnih jesenskih in zimskih oblek ter suknj. Prodajam obleke po meri in po naročilu. Priporočam se slavni slov. društvom in napravam uniforme in izvrtujem vse druge krojaške naročila. Edini naključni vsak sobotnih potrebščin.

Telefon Princeton 2402 W. Sveč. E. 2024

KDOR HOČE DELA

naj se naroči na najnovejšo knjigo.

Veliki Slovenako - Angliški Tolmač

da se bo lahko in hitro brez odlašanja prišli angličtine. Knjiga vsebuje slov. angl. razgovor za vsakdanjo potrebo, navodila za angl. pismo, slovnico, angličtini pismo in kako se postane ameriški državljan. Vsestrana knjiga ima deseti najprej slov. angl. in angl. slov. razgovor. Knjigo imajo v obliki vseh vrst (nad 420 strani) šteje \$2.00 in se dost. pri.

V. J. KUBELKA, 58 W. 16 St., New York, N. Y.

Prva slovenska unijaka tiskarna

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

POZOR!

Grocerijska prodajalna in slaščičarna, tobak, cigarete, voz, konj in sploh vsa pripravila je naprodaj. Lepa prilika za Slovence, ki ima veselje do dela. Proda se radi obilega dela. Za podrobnosti vprašajte pri Ignac Jerič, 1193 E. 60th St.

(92)

POZOR!

Lepo opremljena soba se odda v najem. 1153 E. 60th St.

POZOR!

Soba brez hrane za enega ali dva fanta se odda. Jos. Centa, 1153 E. 61st St.

(91)

POZOR!

Soba se odda v najem. 5357 Stanlard ave. (92)

To je zdravlilo, ki ima za seboj 45 let uspeha. Pravega dobite pod znakom sidra.

THE EAST OHIO GAS CO.

Superior Avenue
Opposite Hollenden Hotel
Main 4988 Cent. 302
CLEVELAND, OHIO.

Čistenje in likanje oblek.

DOBRO DELO. NIZKE CENE.

Moške obleke \$1.00	Ženske kiltje \$0.50
Moške suknje \$1.00	Ženske dolge suknje \$1.00
Jopice \$0.50	Ženske obleke \$1.00

The DAMM DRY CLEANING Co.
Cent. 730-W 1574 E. 55th ST. East 2024
A. J. DAMM, poslovođa.

JOHN GORNIK

Slovenski krojač, Anna E. E.
6105 St. Clair

Priloge so vam vsjakom v nakup knjig, modernih in krasnih jesenskih in zimskih oblek ter suknj. Prodajam obleke po meri in po naročilu. Priporočam se slavni slov. društvom in napravam uniforme in izvrtujem vse druge krojaške naročila. Edini naključni vsak sobotnih potrebščin.

Telefon Princeton 2402 W. Sveč. E. 2024

KDOR HOČE DELA

naj se naroči na najnovejšo knjigo.

Veliki Slovenako - Angliški Tolmač

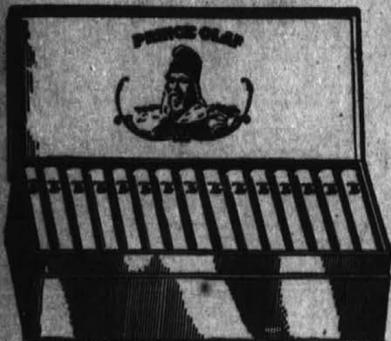
da se bo lahko in hitro brez odlašanja prišli angličtine. Knjiga vsebuje slov. angl. razgovor za vsakdanjo potrebo, navodila za angl. pismo, slovnico, angličtini pismo in kako se postane ameriški državljan. Vsestrana knjiga ima deseti najprej slov. angl. in angl. slov. razgovor. Knjigo imajo v obliki vseh vrst (nad 420 strani) šteje \$2.00 in se dost. pri.

V. J. KUBELKA, 58 W. 16 St., New York, N. Y.

PROSTO ZA VSACEGA

Darovi, na kakoršne ste lahko ponosni in katere s ponosom lahko daste svojim prijateljem za Božič.

S škatljo 100 Prince Olaf cigaret za \$1.00 dobite zastoj krasno umetniško škatljo za cigarete iz nemškega srebra in naše posebno božično darilo, cigaretnik iz jantara in železa. Vse po paketni pošti, plačano vnaprej.

Prava velikost cigareta Prince Olaf

Škatlja 100 Prince Olaf cigaret... \$1.00. 100 Prince Olaf čistih, lahkih cigaret. Zmes izvrstnega tobaka, fine arome in povsem zadovoljivega. — Cena \$1.00.

Darilo s cigaretami

ŠKATLJA ZA CIGARETE IZ NEMŠKEGA SREBRA. — Prava velikost. Ta škatljica je bogato okrašena ter je pripravna za vse vrste žepov. Lep in koristen predmet.

PROSTO darilo s cigaretami

TUDI NAŠE POSEBNO DARILLO ZA BOŽIČ. — Cigaretnik iz jantara in železa. — Prava velikost. Prikupno darilo. Pripravno za vsakega moža.

S škatljo 25 velikih Prince Olaf perfect Cigars za \$1.00, dobite zastoj etui za smodke iz pravega usnja in naše posebno božično darilo, ustnik za smodke iz jantara in železa. Vse po paketni pošti in plačano vnaprej.

Prince Olaf smodke naravna velikost

ŠKATLJA 25 VELIKIH PRINCE OLAF SMODK... \$1.00. 25 velikih Prince Olaf Perfecti smodk. Pomirjajoče in zadovoljivo kajenje. Smodke so narejene direktno za našo trgovino. Cena \$1.00.

Prosto darilo s smodkami

Tudi — naše posebno božično darilo. Ustnik za smodke iz jantara in železa. Naravna velikost. Potreben predmet, ki pripomore, da je dim hladen.

Etui za smodke iz pravega usnja. Naravna velikost. Ta etui iz pravega usnja je pripraven za vsakega možkega, ki kadi smodke. Zaželjeno darilo je.

S funtom Prince Olaf Tobaka za pipo v škatlji iz cinka, s knjižico finega cigaretnega papirja za \$1.00, dobite zastoj izvrstno francosko Brier pipo in naše posebno božično darilo, — mošnjo za tobak iz gumija, katero se lahko nosi v žepu. Vse po pošti, plačano vnaprej.

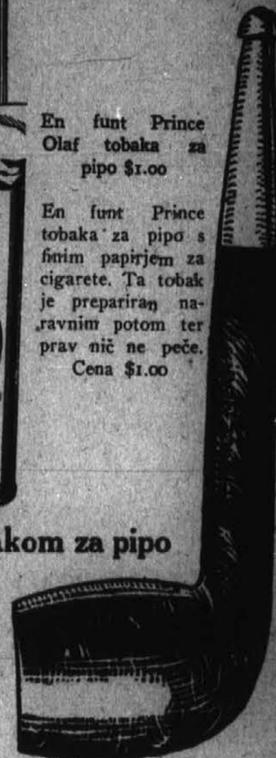
En funt Prince Olaf tobaka za pipo \$1.00

En funt Prince Olaf tobaka za pipo s finim papirjem za cigarete. Ta tobak je pripravljeno naravnim potom ter prav nič ne peče. Cena \$1.00

PROSTO darilo s tobakom za pipo

Francoska Brier pipa.

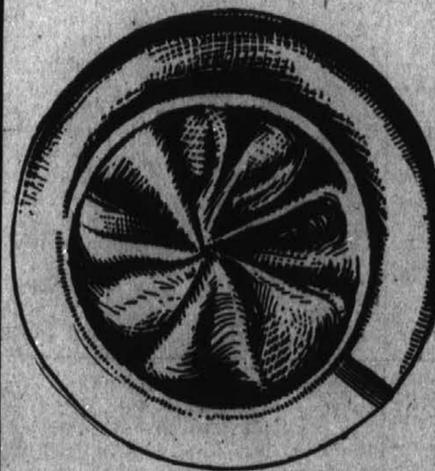
Naravna velikost. Ta francoska Brier pipa vleče lahko ter ne gori. Pipa katera vam da polni okus tobaka.

PROSTO darilo s tobakom za pipo.

Tudi — naše posebno božično darilo.

Mošnja za tobak iz gumija. Naravna velikost. Za hranjenje tobaka. Pripravna za žep. Obdrži tobak vlažen.

Največja vrednost kar se jo je kedaj ponudilo za \$1.00

Mi, Kolo Company, Inc., najnaprednejše trgovsko podjetje za tobak potoma pošte, želimo poslovati direktno z vami. Želimo, da poskusite Prince Olaf Cigarette, smodke in tobak za pipo. Vsi ti izdelki so izvanredne kakovosti. Ne morete kupiti Prince Olaf izdelkov v kakšni prodajalni, temveč edinole pri nas. Ker prodajamo potoma pošte, prihranimo stroške za vzdrževanje mnogih prostorov ter vračamo te prihranke vami samim s tem, da vam dajemo boljše cigarete, smodke in tobak za pipo kot ga morete kupiti kjerkoli drugod za ta denar. Poleg tega pa dajemo pri vsakem nakupu za \$1.00 darila, ki so v polnem obsegu vredna cene, katero zahtevamo za cigarete, smodke in

tobak. Kupite od nas sedaj in prihranite si dobiček, katerega dajete vsaki dan trgovinam, prodajalcem in trgovcem na debelo.

Ne obojavljajte se! — Povsem varni ste ako kupujete z nami. Mi smo korporacija, podvržena postavam države New York, z glavnico \$100.000.00. Vrnemo vam svoto \$1.00 takoj po sprejemu našega blaga, ako ne boste povsem zadovoljni z vsem, kar dobite od nas. Prodajamo le za eno ceno: \$1.00 za škatljo Prince Olaf cigaret, ali \$1.00 za škatljo 25 Prince Olaf smodk, ali \$1.00 za Prince Olaf tobaka za pipo v škatlji iz cinka, s knjižico finega cigaretnega papirja. Razventega pa dobite

krasna darila, ktera smo omenili zgoraj. Veliko ceneje je za vas, ako kupujete cigarete, smodke in tobak v količinah za \$1.00 kot pa če jih kupujete v zavitkih po 5 centov, pravtako kot je ceneje kupiti premožn po tonah kot pa v majhnih množicah.

Čitajte naše ponudbe ter odpošljite svoje naročilo danes. Kadite blago; dobivajte darila ter jih kažite svojim prijateljem. Ako pa ne boste popolnoma zadovoljni, se spomnite, da smo pripravljeni takoj vrniti vam vaš \$1.00 proti povračilu blaga.

KOLO COMPANY, Inc.

114—118 LIBERTY STREET. NEW YORK CITY. Kako poslati vaše naročilo za — cigarete.

Da naročite škatljo 100 Prince Olaf cigaret ter dobite ta darila, napišite vaše ime in naslov na kupon spodaj, ga izrežite ter pošljite z \$1.00 vred na:

KOLO COMPANY, Inc. Dept. 66, 114—118 Liberty Street, New York City, N. Y. Odrčajte.

KUPON.

KOLO COMPANY, Inc. Dept. 66, 114—118 Liberty Street, New York City, N. Y.

Gospodje:— Priloženo najdete \$1.00, za kar mi pošljite s paketno pošto 100 Prince Olaf cigaret.

Pošljite mi tudi, povsem zastoj, škatljo za cigarete iz nemškega srebra ter ustnik za cigarete.

Ako ne bo blago zadovoljivo, mi boste vrnili \$1.00, kakor hitro vam vrnem blago.

Ime ..... Pošta .....
Cesta ..... Okraj .....
Mesto ..... Država .....

Kako poslati naročilo za — smodke.

Da naročite škatljo 25 Prince Olaf smodk in dobite ta darila, napišite vaše ime in naslov na kupon spodaj, ga izrežite ter pošljite z \$1.00 vred na:

KOLO COMPANY, Inc. Dept. 66, 114—118 Liberty Street, New York City, N. Y. Odrčajte.

KUPON.

KOLO COMPANY, Inc. Dept. 66, 114—118 Liberty Street, New York City, N. Y.

Gospodje:— Priloženo najdete \$1.00, za kar mi pošljite s paketno pošto 25 Prince Olaf smodk.

Pošljite mi tudi povsem zastoj, etui za smodke iz pravega usnja in ustnik za smodke.

Ako ne bo blago zadovoljivo, mi boste vrnili \$1.00, kakor hitro vam vrnem blago.

Ime ..... Pošta .....
Cesta ..... Okraj .....
Mesto ..... Država .....

Kako poslati naročilo za — tobak za pipo.

Da se naroči funt Prince Olaf tobaka ter dobi ta darila, napišite svoje ime in naslov na kupon spodaj, ga izrežite ter pošljite z \$1.00 vred na:

KOLO COMPANY, Inc. Dept. 66, 114—118 Liberty Street, New York City, N. Y. Odrčajte.

KUPON.

KOLO COMPANY, Inc. Dept. 66, 114—118 Liberty Street, New York City, N. Y.

Gospodje:— Priloženo najdete \$1.00, za kar mi pošljite s paketno pošto en funt Prince Olaf tobaka.

Pošljite mi tudi povsem zastoj, fino francosko Brier pipo in zgornjo mošnjo za tobak iz gumija.

Ako ne bo blago zadovoljivo, mi boste vrnili \$1.00, kakor hitro vam vrnem blago.

Ime ..... Pošta .....
Cesta ..... Okraj .....
Mesto ..... Država .....

Zamorci v Ameriki iz stare domovine.

Minilo je že več kot 50 let, odkar je tedajni predsednik Abraham Lincoln proglasil, da so zamorci svobodni ljudje, da so tudi oni — ljudje. Predsednik je to naredil iz svojega nagiba, in se niti na ameriško ljudstvo nastlanjati ni mogel, in tudi ustave ni imel za seboj. Pa se je vendar njegovo delo pozneje skazalo jako uspešnim. Črnci je postal človek med ljudmi, s pomočjo redkih belih prijateljev, je pokazal svojo vrednost, svoj značaj, da je vreden uživati ono svobodo, katero so priborili prvotni ameriški naselniki sami za sebe.

Jako znana je stvar, da ameriški črnci polagoma izumirajo. Toda zadnje čase so dokazali s številkami, da število smrtnih slučajev pri črnih padel na 24 odstotkov, pri belih pa na 15. Kljub temu precejšnjemu odstotku, se pa zamorska rasa dobro množi. Zamorsko vprašanje v Zedinjenih državah torej ni vprašanje propadanja zamorcev, pač pa vprašanje napredovanja.

Tretji teden letošnjega leta bodoje praznovali ameriški zamorci 50 letnico svoje emancipacije, proslavili bodo petdesetletnico s posebno razstavo, pri kateri bodoje pokazali svetu, koliko so napredovali na polju prosvete, trgovine, v moralnem in verskem pogledu. Brez dvoma se bo ameriška publika udeležila te razstave precej uglednem številu.

Ameriški zamorci obelodanijo vsako leto knjigo, kateri pravijo: Negro Year Book. V njej se dobijo dragoceni podatki črncem. Na tem mestu naj povemo samo nekoliko, da bodoje videli naši čitatelji, kako tudi zamorci hrepentijo po napredku.

Lansko leto so plačali zamorci v državi Arkansas \$20.500.000 davkov, v Georgiji \$32.234.437, v Carolini \$28.600.000, v Virginiji \$27.000.000, v Pennsylvaniji \$13.000.000, v Texasu \$30.000.000. Zamorci imajo v Zedinjenih državah osebno lastnino, ki presega vrednost \$600.000.000.

Tudi v trgovskem oziru so jako napredovali. Lansko leto so imeli 62 svojih bank "National Negro Banker's Assoc." je podružnica "National Negro League", ki jako lepo napreduje.

Poleg svojih bank pa imajo zamorci tudi mnogo svojih društev, in skoro pri vseh teh društvih neprestano uče zamorce hraniti denar. Velika prostozidarska zamorska loža je imela lansko leto samo v Alabami \$79.000 dohodkov. V New Orleansu so lansko leto zamorci postavili svoj lep dom za katerega so plačali \$20.000. Framasonska loža je lansko leto v državi Mississippi izplačala \$330.000 smrtnine umelim članom. In Odd Fellows organizacija v isti državi je plačala celo nad pol milijona udovam in sirotam.

Po podatkih zvezinega cenidnega urada imajo zamorci v Zedinjenih državah 36.774 cerkev, v katere zahaja skoro 4 milijone zamorcev, poleg tega imajo 34.681 nedeljskih šol, v katerih se uči 1.740.000 zamorskih otrok. Vrednost zamorskih cerkev se računa na \$56.639.159. Te cerkve razdelijo vsako leto \$100.000 zamorskim sirotam, kakih \$50.000 pa pošljejo v Afriko. Računa se, da so ameriški zamorci doprinesli od leta 1865. nad 50 milijon dolarjev za razne religiozne in kulturne namene. V istem času so doprinesli zamorci nad 20 milijonov dolarjev za vzgojo otrok in svojega naroda sploh.

Iz teh števil se torej vidi, da zamorci nikakor niso tako zamarmarjeni kot bi kdo mislil, da niso leni, kulturno zaostali, kulturno nepristopni. Na sod, ki ničesarj se ne drži, ki za kulturo ne mara, gotovo ne bo gradil cerkev in šol, dvigal banke in tovarne, ne bo ustanovljal kulturnih zavodov, kjer se izobražuje in napreduje.

KRANJSKO.
Zastrupil se je v Dobravi pri Jesenicah lastnik hotela "Dobrava" z imenom Schaffer in ne gospod Kamenšek.
Najdena utopljena. Pri Hrenovcih so našli v potoku Navščica utopljeno 23letno posestnikovo hčer M. Turkovo. Dekletu, ki je bilo že delj časa bolno, se je zmesalo in večkrat je pravila utopljena, da bo kar naenkrat zginila.

Nevednost našega ljudstva.
Na kako nizko stopnjo kulture so klerikali pritisnili slovensko ljudstvo, kažejo sleparije vodišča Johance. O tem gorostasnem slučaju se nam poroča: V Trziču v tovarni zaposlene delavke, stanujoče v trziški okolici, so opetovano romale v Vodice gledat Johanične čudeže. Naposled se jim je posrečilo, da so dobile neko staro, s krvjo zamazano Johanično krito. V triumfu so nesle to krilo domov, je razrezale na kosce in iz njih napravile nekake škapulirje v varstvo čistosti.

Zlebič. Odkar teče dolenska železnica, se je ribniška dolina potegovala za zgradbo postaje v Zlebiču. Ranjki Primož Pakiz se je vsako leto oglašil v deželnem zboru in obširno in nerodno utemeljeval potrebo te postaje. Pa je v dolgih letih ni mogel doseči. Zdej poročajo klerikali, da se na predgovorje dr. Šušteršiča vendar zgradi kolodvor v Zlebiču. "Slovenec" pravi v eni sapi, da je zgradba tega kolodvora zagotovljena, pa tudi, da je samo upanje, da se zgradi. Stvar izgleda zelo tako, kakor da se gre samo za volilni maneuver. Zdej romajo deželni inženirji po deželi in merijo in merijo — za volitve, zakaj to, kar bodo zmerili, se še dolgo let ne bo zidalo. In ravno tako se nam zdi, da je postaja v Zlebiču, samo — volilni maneuver.

Ogenj v Cegelnici. V Cegelnici pri Novem mestu je na Vseh Svetih popoldne izbruhnil ogenj, katerega žrtev je bila hiša sosesestnikov Zeljko Pelko. Zažgali so baje otroci. K sreči je bilo ravno takrat mirno, sicer bi bil ogenj segel tudi na druga poslopja. Gasili so domačini sami. Pogoreleca je ravno letos potekla zavarovalnina ki jo pa nista obnovila.

Prijet sleparsi posredovalec. Z Dunaja poročajo: Tu so aretirali v Ljubljani dobro znanega Andreja Passeggerja, ki je posredoval pri denarnih kupcih. Passegger je sprejel od nekega tovarnarja mehičo v znesku 3000 kron. To mehičo je vnovič ter denar obdržal za se. Pred kratkim je prišel iz Gradca na Dunaj ter se tam vpisal kakor Franc Aita. Passeggerja zasleduje tudi ljubljansko deželno sodišče, ker je bil obsojen zaradi poverjenja na dva meseca ječe, ki pa jih še ni prestal. Tudi državno pravdnistvo v Celovcu ga zasleduje zaradi poskušene sleparije.

Ponesrečili je posestnik Anton Tomičič iz Spodnjih Podpoljan pri Orteneku. Pred tremi tedni je padel nanj voz in ga tako težko poškodoval, da je mož sedaj umrl. Pokojnik je bil vrli in zanesljiv naprednjak in je vkljub napadom ostal trden značaj. Bodi mu zemljica lahka.

Anšičevo posestvo v Hradeckega vasi in na Golovcu je na sodni dražbi kupil za 42.000 kron inženir Hugon Uhlir. Posestvo je bilo cenjeno na okroglo 72.000 kron.

Zanimiva iznajdba. V izloženem oknu tvrde Maček & Komp. v Ljubljani so razstavljeni svetovno patentovani dvojni glavnik, izum g. Antona Masle železniskega uradnika v Ljubljani. Cesta na Rožnik 41, ki je tudi že pričel z izdelovanjem istih. Zanimivo je, da so poskušali izumiti dvojni glavnik glasom beležkov patentnih uradov že pred 45 leti in pozneje v raznih evropskih in ameriških državah. Kljub vsej pripravljenosti sedanje iznajdbe so smatrali to za nemogoče in so vsi tedajni nešteti poskusi — popolnoma po-

nesrečili. Dvojni glavnik se odpre v lasih sam in dvigne lase, oziroma frizuro, v poljubno določeno višino. Ne povzroča vročine, kot lasne podloge, ampak vesled dostopa in kroženja zraka še hladi. Ne povzroča izpadanja las, kot lasne podloge, ampak vesled dostopa in kroženja zraka lasišče še krepi.

ŠTAJERSKO.

Drobne novice. Vlom 19letni Vmcenc Hajnske je v vromil ob belem dnevu v vilo restavraterja Rista v Rogški Slatini in ukradel iz sobe dve moški obleki v vrednosti 150 K. Predrznega vlomilca so orožniki ujeli in zaprli. — Še en vlom. Neznani uzmovci je v vromil v gostilniško sobo pri Ježovnik-Vodeniku v Petrovcih in odnesel za 50 K denarja in vrednosti. — Zaprli so na kolodvoru v Veliki Nedelji nad Ormožem 7 ogrskih izseljencev in enega agenta za iseljevanje. Spravili so jih v Čakovec na Ogrskem — Graški Južni kolodvor se imenuje sedaj od 11. novembra naprej "glavni kolodvor". — Iz Soštanja se poročajo k zagonetni smrti kmetice Medved v Zavadni: Obdukcija mrtve ženske je pokazala, da je umrla na žlednem in črevesnem kataru. Sumi se, da gre za zastrupljeno s fosforjem. Drob so poslali v Gradec v nadaljno preiskavo. Ko je zvedel oni ršletni svak, s katerim je imela prepovedano razmerje, za njeno smrt, je čakal z nabito puško na moža, svojega brata. Ta je pa še pravočasno zvedel za to in ga dal zapreti. — Kap je zadela posestnico Julijano Moder v Bistrici pri Mariboru in je v pondeljek jutraj umrla. — Občina St. Janž na Dravskem polju je sklenila samoslovensko uradovanje. — Konjiški župan Klemen je odložil svoje mesto. Med konjiškimi nemškutarji se bijejo že dalje časa hudi notranji boji, čijih posledica je tudi odstop sedanjega župana v iKonjicah, Klemena. — Prijeli so izseljevalnega agenta Jakoba Turka, poprej gostilničar v Dobovi in sedaj nastanjen v Karmelu pri Radečah, ker je pridobival za Canadian Pacific izseljence. Za vsakega je dobil od družbe 30 K nagrade. — Iz St. Jurja ob J. z. poročajo, da so na zadnjem tamnošnjem semnju tatovi mnogim ljudem izpraznili žepa.

PRIMORSKO.
Šplit bodoče bosanske in srbske pristanišče. Nekateri listi poročajo iz zanesljivih virov, da je bil pred nekaj dnevi v Splitu ravnatelj bosanskih in hercegovinskih železnice, poslan zaupni izvedenec glede razširjave špitskega pristanišča. Merodajni krogi sklepajo iz tega, da bo Split postal pristanišče za Bosnijo in obenem v zvezi z bosanskimi železnicami srbski izhod na Jadransko morje.

Proti slovenske bogoslužju. Skleptom, ki so jih sklenili slovenski duhovniki na zadnjem zborovanju v Splitu, proti nastitvu papeške kurije in škofa glede slovenskega bogoslužja, so odgovorile cerkvene in javne oblasti z nasiljem. Papež in škof hočeta na vsak način oropati Slovence svojih pravic in vreči popolnoma njihov jezik iz katoliške cerkve. Celu najnavadnejše molitve v slovenskem jeziku so jim odveč in z vsilo delajo na to, da bi uvedli popolno latinsko liturgijo. V Splitu so aretirali cerkvenika tamošnje župne cerkve in njegovega sina, ker sta nabijala na stene lepake, ki so pisani proti škofu in proti župniku. Nato se je vršila v zakristiji hišna preiskava. Pri preiskavi so našli baje več strojev za pomnoževanje letakov. S temi stroji sta cerkvenik in njegov sin napravila tudi letake, katere sta nalepljala. Letaki so vsebovali edino le sklepe zadnjega javnega zborovanja slovenskih duhovnikov s pozivom, da naj bo ljudstvo v boju za svoje narodne pravice solidarno s svojimi pravimi narodnimi duhovniki.

Čudna rodbina. V nedeljo je skočil čez most koncem ulice Sv. Klare v hudoučnik Koren mlad fant, katerega so spoznali pozneje v mrtvašnici za Gorjupovega iz Gorice. V ti rodbini vlada čudno razpoloženje za samomor. Pred kratkem se je streljal oče, pa se ni zadel. Na isti način se je poskušil usmrtiti tudi njegov starejši sin, toda tudi brezuspešno. Hčerka, ki je pohabljena, je jedla žveplenke. Toda tudi njo so rešili. Posrečil se je samomor torej samo najmlajšemu sinu.

K samomoru vojaka Sorča. Josip Sorč je bil 22 let star, letošnji novinec, uvrščen med planince, doma z Bovškega. O vzrokih samomora se govori mnogo, večina tudi, da fant ni mogel prenesti tiste strogosti in ravnanja z vojaški novinci. Sorča so pokopali brez običajnih vojaških časti. To se je zgodilo na brzjavni ukaz vojnega ministarstva z dodatkom, da ostane ta ukaz v veljavi za vse vojaške samomorilce!

Strop se je udrl v II. razredu ljudske šole v Ronkih. En del stropa je padel na tla, drugi večji del pa je obvisel. Učenci in učitelj so pravočasno pobegnili. K sreči je padel del stropa na prostor, kjer ni bilo klopi.

DRUŠTVA S. D. Z.
Društvo št. 1. Cleveland, Ohio. Predsednik Iv. Avso, 1015 E. 54 St.; tajnik Anton Oltar, 620 St. Clair ave.; blagajnik Ivan Babalik, 1144 Norwood R. Seje so vrše vsako prvo nedeljo v mesecu v J. Grdnovi dvorani 6021 St. Clair ave. ob 8. uri popoldne. Zdravnik Dr. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 2. Cleveland, Ohio. Predsednica Helena Perdan, 1114 E. 63 St.; tajnica Jos. Basinger, 1194 Norwood Rd.; blagajnica Helena Matl, 1101 E. 61 St. Seje so vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v mali Knausovi dvorani 6181 St. Clair ave. Zdravnik J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 3. Cleveland, Ohio. Predsednik John Hodnik, 9511 Carry-ave.; tajnik Adolf Petrič, 6127 St. Clair ave.; blagajnik R. Perdan, 1114 East 63 St. Seje so vrše vsako četrto nedeljo v mesecu ob 9. uri popoldne v Kogojevi dvorani na 6006 St. Clair ave. Zdravnik Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave.

Društvo št. 4. Cleveland, Ohio. Predsednica Ivana Gornik, 1075 E. 61 Street; tajnica Fany Zuhli, 1165 Norwood Rd. blagajnica Ang. Sibert, 5124 Glasg ave. Seje so vrše vsako drugo arado v mesecu v J. Grdnovi dvorani ob 8. uri zvečer. Zdravnik Dr. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 5. Cleveland, Ohio. Predsednik Frank Lešče, 6401 Bouna ave.; tajnik Frank Ovar, 3857 Lakeside ave.; blagajnik Josip Primo, 5714 Bouna ave. Seje so vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v mali Knausovi dvorani na 6181 St. Clair ave. Zdravnik Dr. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 6. Nottingham, Ohio. Predsednik Anton Gerl, box 142; tajnik Frank Lopatič, box 445; blagajnik John Fabec, box 143. Seje so vrše vsako prvo nedeljo v mesecu pri br. Jos. Drugoviču ob 9. uri zjutraj. Zdravnik Dr. F. W. D. Plake.

Društvo št. 7. Cleveland, Ohio. Predsednik Jakob Fortuna; tajnik Josip Berkopos, 1587 E. 29 St.; blagajnik Fr. Kogoj, 6094 St. Clair ave. Seje so vrše vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10. uri popoldne na 6006 St. Clair ave. Zdravnik Dr. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 8. Collinwood, Ohio. Predsednik Josip Demšar, 695 E. 162 St.; tajnik Ig. Medved, 15511 Saranac Rd.; blagajnik Al. Levar, 1018 Ivanhoe Rd. Seje so vrše vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj sol. č. v cerkveni dvorani Zdravnik dr. Fr. Fowler.

Društvo št. 9. Cleveland, Ohio. Predsednik John Menard 1127 E. 63 St.; tajnik John Brodnik 397 Addison Rd.; blagajnik Jos. Lunder, 974 Addison Rd. — Seje so vrše vsako 3. nedeljo v mesecu ob 9. zjutraj v mali Knausovi dvorani 6121 St. Clair ave. Zdravnik Dr. J. M. Seliškar 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 10. Newburg, Ohio. Predsednik Ig. Basnik, 8117 Astna Rd.; tajnik Frank Stavos, 6117 Astna Rd.; blagajnik Jacob Jančar, 3600 E. 81 St. — Seje so vrše vsako 3. nedeljo v mesecu v John Smončičevi dvorani 3723 E. 77 St. ob 2. uri popoldne. Društveni zdravnik dr. F. Kuta, 7326 Broadway S. E.

Društvo št. 11. Cleveland, Ohio. Predsednica Fany Hudovernik, 1243 E. 60 St.; tajnica Ivana Jeršan, 1091 Addison Rd.; blagajnica Fany Turk 1127 Norwood Rd. — Seje so vrše vsak 2. tork v mesecu ob 8. uri zvečer v John Grdnovi dvorani. Društveni zdravnik dr. F. J. Kern.

Društvo št. 12. Cleveland, Ohio. Predsednik L. J. Pirč, 6119 St. Clair ave.; tajnik John Tomasič, 6026 St. Clair ave.; blagajnik Nik. Vidmar, 1145 E. 60 St. — Seje so vrše vsako 2. nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v John Grdnovi dvorani. Dr. Zdravnik dr. F. J. Kern.

Društvo št. 13. Nottingham, O. Predsednica: Josipina Bajt, tajnica Ivana Koprivec Euclid, O. blagajnica Ana Zagar. — Seje so vrše vsako zadnjo nedeljo v mesecu pri br. Jos. Drugoviču, ob 2. uri popoldne. Zdravnik dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave.

Društvo št. 14. Cleveland, Ohio. Predsednik Anton Sveta, 6013 Glasg ave.; tajnik Ant. Laurich, 6013 Glasg ave.; blag. John Mels, 6023 Glasg ave. — Seje so vrše vsako 2. nedeljo v mesecu v John Grdnovi dvorani ob 9. uri zjutraj. Zdravnik dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave.

Društvo št. 15. Cleveland, O. Predsednik Fr. Šober, 5513 Carry ave.; tajnik Frank Lunka, 5513 Carry ave.; blagajnik Fr. Jurca, 1227 E. 55th St. Društveni zdravnik dr. F. J. Kern. — Seje so vrše vsaki sadnji tork v mesecu v mali Knausovi dvorani ob 8. uri zvečer.

DRUŠTVA S. D. Z.
Društvo št. 1. Cleveland, Ohio. Predsednik Iv. Avso, 1015 E. 54 St.; tajnik Anton Oltar, 620 St. Clair ave.; blagajnik Ivan Babalik, 1144 Norwood R. Seje so vrše vsako prvo nedeljo v mesecu v J. Grdnovi dvorani 6021 St. Clair ave. ob 8. uri popoldne. Zdravnik Dr. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 2. Cleveland, Ohio. Predsednica Helena Perdan, 1114 E. 63 St.; tajnica Jos. Basinger, 1194 Norwood Rd.; blagajnica Helena Matl, 1101 E. 61 St. Seje so vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v mali Knausovi dvorani 6181 St. Clair ave. Zdravnik J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 3. Cleveland, Ohio. Predsednik John Hodnik, 9511 Carry-ave.; tajnik Adolf Petrič, 6127 St. Clair ave.; blagajnik R. Perdan, 1114 East 63 St. Seje so vrše vsako četrto nedeljo v mesecu ob 9. uri popoldne v Kogojevi dvorani na 6006 St. Clair ave. Zdravnik Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave.

Društvo št. 4. Cleveland, Ohio. Predsednica Ivana Gornik, 1075 E. 61 Street; tajnica Fany Zuhli, 1165 Norwood Rd. blagajnica Ang. Sibert, 5124 Glasg ave. Seje so vrše vsako drugo arado v mesecu v J. Grdnovi dvorani ob 8. uri zvečer. Zdravnik Dr. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 5. Cleveland, Ohio. Predsednik Frank Lešče, 6401 Bouna ave.; tajnik Frank Ovar, 3857 Lakeside ave.; blagajnik Josip Primo, 5714 Bouna ave. Seje so vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v mali Knausovi dvorani na 6181 St. Clair ave. Zdravnik Dr. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 6. Nottingham, Ohio. Predsednik Anton Gerl, box 142; tajnik Frank Lopatič, box 445; blagajnik John Fabec, box 143. Seje so vrše vsako prvo nedeljo v mesecu pri br. Jos. Drugoviču ob 9. uri zjutraj. Zdravnik Dr. F. W. D. Plake.

Društvo št. 7. Cleveland, Ohio. Predsednik Jakob Fortuna; tajnik Josip Berkopos, 1587 E. 29 St.; blagajnik Fr. Kogoj, 6094 St. Clair ave. Seje so vrše vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10. uri popoldne na 6006 St. Clair ave. Zdravnik Dr. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 8. Collinwood, Ohio. Predsednik Josip Demšar, 695 E. 162 St.; tajnik Ig. Medved, 15511 Saranac Rd.; blagajnik Al. Levar, 1018 Ivanhoe Rd. Seje so vrše vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj sol. č. v cerkveni dvorani Zdravnik dr. Fr. Fowler.

Društvo št. 9. Cleveland, Ohio. Predsednik John Menard 1127 E. 63 St.; tajnik John Brodnik 397 Addison Rd.; blagajnik Jos. Lunder, 974 Addison Rd. — Seje so vrše vsako 3. nedeljo v mesecu ob 9. zjutraj v mali Knausovi dvorani 6121 St. Clair ave. Zdravnik Dr. J. M. Seliškar 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 10. Newburg, Ohio. Predsednik Ig. Basnik, 8117 Astna Rd.; tajnik Frank Stavos, 6117 Astna Rd.; blagajnik Jacob Jančar, 3600 E. 81 St. — Seje so vrše vsako 3. nedeljo v mesecu v John Smončičevi dvorani 3723 E. 77 St. ob 2. uri popoldne. Društveni zdravnik dr. F. Kuta, 7326 Broadway S. E.

Društvo št. 11. Cleveland, Ohio. Predsednica Fany Hudovernik, 1243 E. 60 St.; tajnica Ivana Jeršan, 1091 Addison Rd.; blagajnica Fany Turk 1127 Norwood Rd. — Seje so vrše vsak 2. tork v mesecu ob 8. uri zvečer v John Grdnovi dvorani. Društveni zdravnik dr. F. J. Kern.

Društvo št. 12. Cleveland, Ohio. Predsednik L. J. Pirč, 6119 St. Clair ave.; tajnik John Tomasič, 6026 St. Clair ave.; blagajnik Nik. Vidmar, 1145 E. 60 St. — Seje so vrše vsako 2. nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v John Grdnovi dvorani. Dr. Zdravnik dr. F. J. Kern.

Društvo št. 13. Nottingham, O. Predsednica: Josipina Bajt, tajnica Ivana Koprivec Euclid, O. blagajnica Ana Zagar. — Seje so vrše vsako zadnjo nedeljo v mesecu pri br. Jos. Drugoviču, ob 2. uri popoldne. Zdravnik dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave.

Društvo št. 14. Cleveland, Ohio. Predsednik Anton Sveta, 6013 Glasg ave.; tajnik Ant. Laurich, 6013 Glasg ave.; blag. John Mels, 6023 Glasg ave. — Seje so vrše vsako 2. nedeljo v mesecu v John Grdnovi dvorani ob 9. uri zjutraj. Zdravnik dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave.

Društvo št. 15. Cleveland, O. Predsednik Fr. Šober, 5513 Carry ave.; tajnik Frank Lunka, 5513 Carry ave.; blagajnik Fr. Jurca, 1227 E. 55th St. Društveni zdravnik dr. F. J. Kern. — Seje so vrše vsaki sadnji tork v mesecu v mali Knausovi dvorani ob 8. uri zvečer.

DRUŠTVA S. D. Z.
Društvo št. 1. Cleveland, Ohio. Predsednik Iv. Avso, 1015 E. 54 St.; tajnik Anton Oltar, 620 St. Clair ave.; blagajnik Ivan Babalik, 1144 Norwood R. Seje so vrše vsako prvo nedeljo v mesecu v J. Grdnovi dvorani 6021 St. Clair ave. ob 8. uri popoldne. Zdravnik Dr. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 2. Cleveland, Ohio. Predsednica Helena Perdan, 1114 E. 63 St.; tajnica Jos. Basinger, 1194 Norwood Rd.; blagajnica Helena Matl, 1101 E. 61 St. Seje so vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v mali Knausovi dvorani 6181 St. Clair ave. Zdravnik J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 3. Cleveland, Ohio. Predsednik John Hodnik, 9511 Carry-ave.; tajnik Adolf Petrič, 6127 St. Clair ave.; blagajnik R. Perdan, 1114 East 63 St. Seje so vrše vsako četrto nedeljo v mesecu ob 9. uri popoldne v Kogojevi dvorani na 6006 St. Clair ave. Zdravnik Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave.

Društvo št. 4. Cleveland, Ohio. Predsednica Ivana Gornik, 1075 E. 61 Street; tajnica Fany Zuhli, 1165 Norwood Rd. blagajnica Ang. Sibert, 5124 Glasg ave. Seje so vrše vsako drugo arado v mesecu v J. Grdnovi dvorani ob 8. uri zvečer. Zdravnik Dr. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 5. Cleveland, Ohio. Predsednik Frank Lešče, 6401 Bouna ave.; tajnik Frank Ovar, 3857 Lakeside ave.; blagajnik Josip Primo, 5714 Bouna ave. Seje so vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v mali Knausovi dvorani na 6181 St. Clair ave. Zdravnik Dr. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 6. Nottingham, Ohio. Predsednik Anton Gerl, box 142; tajnik Frank Lopatič, box 445; blagajnik John Fabec, box 143. Seje so vrše vsako prvo nedeljo v mesecu pri br. Jos. Drugoviču ob 9. uri zjutraj. Zdravnik Dr. F. W. D. Plake.

Društvo št. 7. Cleveland, Ohio. Predsednik Jakob Fortuna; tajnik Josip Berkopos, 1587 E. 29 St.; blagajnik Fr. Kogoj, 6094 St. Clair ave. Seje so vrše vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10. uri popoldne na 6006 St. Clair ave. Zdravnik Dr. J. M. Seliškar, 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 8. Collinwood, Ohio. Predsednik Josip Demšar, 695 E. 162 St.; tajnik Ig. Medved, 15511 Saranac Rd.; blagajnik Al. Levar, 1018 Ivanhoe Rd. Seje so vrše vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj sol. č. v cerkveni dvorani Zdravnik dr. Fr. Fowler.

Društvo št. 9. Cleveland, Ohio. Predsednik John Menard 1127 E. 63 St.; tajnik John Brodnik 397 Addison Rd.; blagajnik Jos. Lunder, 974 Addison Rd. — Seje so vrše vsako 3. nedeljo v mesecu ob 9. zjutraj v mali Knausovi dvorani 6121 St. Clair ave. Zdravnik Dr. J. M. Seliškar 6127 St. Clair ave.

Društvo št. 10. Newburg, Ohio. Predsednik Ig. Basnik, 8117 Astna Rd.; tajnik Frank Stavos, 6117 Astna Rd.; blagajnik Jacob Jančar, 3600 E. 81 St. — Seje so vrše vsako 3. nedeljo v mesecu v John Smončičevi dvorani 3723 E. 77 St. ob 2. uri popoldne. Društveni zdravnik dr. F. Kuta, 7326 Broadway S. E.

Društvo št. 11. Cleveland, Ohio. Predsednica Fany Hudovernik, 1243 E. 60 St.; tajnica Ivana Jeršan, 1091 Addison Rd.; blagajnica Fany Turk 1127 Norwood Rd. — Seje so vrše vsak 2. tork v mesecu ob 8. uri zvečer v John Grdnovi dvorani. Društveni zdravnik dr. F. J. Kern.

Društvo št. 12. Cleveland, Ohio. Predsednik L. J. Pirč, 6119 St. Clair ave.; tajnik John Tomasič, 6026 St. Clair ave.; blagajnik Nik. Vidmar, 1145 E. 60 St. — Seje so vrše vsako 2. nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v John Grdnovi dvorani. Dr. Zdravnik dr. F. J. Kern.

Društvo št. 13. Nottingham, O. Predsednica: Josipina Bajt, tajnica Ivana Koprivec Euclid, O. blagajnica Ana Zagar. — Seje so vrše vsako zadnjo nedeljo v mesecu pri br. Jos. Drugoviču, ob 2. uri popoldne. Zdravnik dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave.

Društvo št. 14. Cleveland, Ohio. Predsednik Anton Sveta, 6013 Glasg ave.; tajnik Ant. Laurich, 6013 Glasg ave.; blag. John Mels, 6023 Glasg ave. — Seje so vrše vsako 2. nedeljo v mesecu v John Grdnovi dvorani ob 9. uri zjutraj. Zdravnik dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave.

Društvo št. 15. Cleveland, O. Predsednik Fr. Šober, 5513 Carry ave.; tajnik Frank Lunka, 5513 Carry ave.; blagajnik Fr. Jurca, 1227 E. 55th St. Društveni zdravnik dr. F. J. Kern. — Seje so vrše vsaki sadnji tork v mesecu v mali Knausovi dvorani ob 8. uri zvečer.

Telefon Princeton 2402-8
JOHN L. MIHELICH
3048 in 6117 ST. CLAIR AVE.
JAVNI NOTAR.
Slovenski tolmač na sodnji in v d. nizih zadevah.

Prodaja vsakodnevnih cigaret.
TELEFON PRINCETON 1944 L
MIHAEL SETNIKAR
Slovenska Costilna
6131 ST. CLAIR AVE.
Priporoča rojakom in družinom prvo slovensko dvorano v Clevelandu za vsako, igre, piske in kratke slavnosti, kakor tudi za vse druge priilke.
Prodaja vsakodnevnih cigaret.

NEBO CORE TIP **CIGARETTES**
10 FOR 5c
Najboljše izmed vseh.
Čiste, fine, zadovoljive.
Fina cigarete, ki vas vedno zadovolji.

J. S. Jablonski,
Slovenski fotograf
622 St. Clair Ave. MH Broadway
Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najnoviji modi in po niskih cenah. Za \$

HIJE NAPRODAJ. \$250, 5 sob, kopališče, blizu 74. ceste in Superior.

\$2500, 5 sob, kopališče, velik hlev, blizu 49. ces. in Payne, \$2800, 8 sob, velike lot, blizu 55. ceste in Superior.

Takoj dobijo delo premogarij, v omejeni premogovniku, starem ep. letu. V zahodnem delu države Kentucky, na Norfolk in Western železnici, blizu Williamson, W. Va. Dobre plače. Udobne nove hiše, doba voda, izvrstne trgovine, zdravniška pomoč. Mljo podnebje. Može z družinami imajo prednost. Pond Creek Coal Co. Stone, Pike County, Ky.

Čestni bratje - Slov. podp. in pevsko društvo "Edinost" ima dne 27. novembra razvijte nastave v Knausovi dvorani ob 2. uri popoldne. Na sedji, dne 18. nov. je bilo sklenjeno, da se naslednjim v društvenem krogu prej omenjene slavnosti, zbirališče ob eni uri v Knausovi dvorani. Nazdar!

Službo dobil Postena, polnoletna Slovenka, znana nekoliko angleščine v trgovini, računstvu in knjigovodstvu. Pisмено ali ustno naj se ogleda na Josip Kančič, 439 E. 156 St. Predsednik združenja prodajalcev v Collinwood, O.

POZOR! Opozorjen vsi tiste, ki mi delujejo na oči, da poravnajo v najkrajšem času tekmo 8 dni. Ako ne, bom vsakega po imenu naznanil v časopisih. A. Krasovitz, 402 E. 156 St. Collinwood, O.

Imajte svoje noge zdrave. Če vas noge bolijo, imate trdo kozo, se vam potijo ali otečejo, ne tripete. Moje zdravilo takoj prežene take bolečine. Čugete, kakor bi dobili nove noge. Ozdravi tudi kurja ocsa. Izdelujem tudi zdravila za žlečodne neprijetne, revmatizem, jetrne neprijetne, kožne bolezni, nervoznost, kašelj, prehlad, glavobol. Vsa zdravila naredim sam in jih garantiram. Imam tudi popolno zalogo toaletnih potrebščin, gumijevih blaga, itd. Če kaj potrebujete iz lekarn, in če ne veste, kje bi dobili, pridite k meni ali pišite in pošljemo po pošti. H. Guenther, Lekarna kjer se slovensko govori, Vogel St. Clair in Addison Rd. Cleveland, Ohio. (Frigo-98)

"Vaši praški so izborni." piše Mr. A. L. Melik, Haskell, Tex. "Severova zdravila rabimo že več nego 20 let v naši družini. Vaši Praški zoper glavobol in nevrologijo so izborni. Kadarkoli me glava boli, užijem en prašek z kozarko vode ter položim kako mrzlo obvezo čez čelo in v desetih minutah glavobol zgine." - Severovi praški zoper glavobol in nevrologijo so napredaj v vseh lekarnah. Cena 12 praškov (Severa's) Wafers for Headache and Neuralgia je 25 centov. Ako jih nima lekarnar naročite jih od nas. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Slovenka išče službo za hišno delo. 1538 E. 32 St. (91)

V prijazen povdarek! Zima je pred durni, da ne bo kakih gospodinjih dolgecas v zimskih dnevih, nanznanjam, da imam v zalogi vsakovrstne šivalne stroje in med njimi najboljše Singer šivalne stroje. Sedaj dobite te stroje po nizki ceni, ker jih moram razprodati radi pomanjkanja prostora v trgovini. Pazite na številko RUDOLF PERDAN, 6024 ST. CLAIR AVE. Odprto vsak dan do pol devete ure zvečer, v nedeljo do 12. opoldne. Za obilen obisk se uljudno priporočam. (91)

KAŠELJ, PREHLAD prehlajeno grlo, hripavost se hitro ozdravi z Lickes zdravilom, obstoječe z meda in divjih črešenj. Najbolj za mlade in stare. Po lekarnah 25/30 50 centov. Zahtevajte Lickes. Če ga ne morete dobiti v vaši lekarni, ga vam pošljemo po pošti. (84-3-14) LICKES DRUG COMPANY, Cleveland, Ohio. (91)

Slovensko dekle išče službo v privatni družini. Vprašajte na 1239 E. 60th St. (92)

Ako mi John Božič ne poravnava dolga v teku 14 dni, tedaj mu bom postavljal potom naredila sičnosti. Vem, kje se nahajata in se bom znala ravnaniti. Mary Sušteršič, 618 St. Clair ave. (91)

KJE JE Frank Klamarič, krojač? Njegov brat je prišel iz starega kraja in bi rad zvedel za njegov naslov. Oglasi naj se na 4526 St. Clair ave. (91)

Pozor gosdarji! Potrebujem 120 mož za izdelavo drv. Plača se 50.00 od kvorta. Gozd je lep in ni izrekan za "logse". Dva moza naredita na dan navadno 4 kvorte. Potrebujete se tudi dva "boardingbosa". Iz Clevelanda se peljete naravnost po B. & O. železnici na Wheeling in Clarksburg. Pišite na John C. Pirlo, Box 2, Pickens, W. Va. Oni vam vse natančneje razložijo. (93)

Pozor rojakinje! Se pripravljate za življenje ženskih in otroških oblek in za vse druge življenje. Slovenska šivilja Jozefa Berus, 6408 St. Clair ave. (92)

Fant star od 16 do 17 let, dobi takoj delo. Mora znati nekoliko angleško ali nemško. Vprašajte Klein Bros, 6017 St. Clair ave.

Zalušana kazen! Vsak zločinec mora biti kaznovan. Oni, ki prelomijo naravne postavbe, s tem da preveč pijejo ali obkledajo svoj zločin, svojega telesa ne prijo in si ne privoščijo počitka, so kaznovani s tem, da se jim zabavajo prebavljajni organi z nečistimi stvarmi, ki gujijejo v želodcu in ga naplavljajo s strupom. Krvna moč polagoma oslabi, postanejo nervozni in zaprti. V takih slučajih se priporoča Trinerjevo ameriško grensko vino. Popolnoma očisti telo in prisili prebavljajne organe, da redno delujejo. Je zelo dobro zdravilo za žlečodne bolezni, za jetra in prebavljajne organe. Po lekarnah. Jos. Triner, 1333 39. So. Ashland ave. Chicago, Ill. Kadarkoli potrebujete zdravila, da drugnete z njim telo, rabite Trinerjev liniment. Poskusite ga za revmatizem.

Napredaj čevljarska trgovina, 28 let že na enem mestu. Proda se radi starosti lastnika. Prav poceni. Ni treba imeti dosti denarja, da kupite. Dobra prilika za mladega moža, da si upelje trgovino. Vprašajte S. Engelman, Vogel Payne ave in 55. cesti.

NAZNANILO. Clanom in članicam dr. Lunder Adamič št. 20 SŠPZ tem potom naznanjam, da se od sedaj naprej nahajam na 1146 E. 61st St. Avgust Grobolski, tajnik.

NEVESTE. Kadarkoli bodete potrebovale fine poročne obleke, vence, šljajere, šopke in vsakovrstne druge potrebščine, pridite k meni, kjer dobite vse, kar potrebujete za poroko po vedno najnižji ceni. Na dan poroke pošljem k vam na dom najbolj izurjeno spletkalko las, ki vas opravi za poroko od nog do glave po najboljšem okusu in to brezplačno. Za obilen obisk se najtopleje priporočam. (83-103) BENO B. LEUSTIG, 6224 St. Clair ave. Tretja vrata od Addison Rd.

NAZNANILO OBČINSTVU. Rojaki v Clevelandu in okolici. Spodaj podpisani naznanjam, da sem kupil veliko zalogo moških suknjen in oblek, raznovrstnih barv in velikosti, narejene po najnovešem kroju. To je prva in edina slovenske trgovina, z moškimi oblekami po \$10.00 v sredi slovenske naselbine. Pričakovati je, da si ogledajo vsi slovenski možje in fantje našo veliko zalogo oblek in suknjen. Samo \$10.00 in dobite močno in lepo narejeno obleko ali suknjo pri rojaku LOUIS GORNIK, 6033 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio. V zalogi imamo tudi raznovrstne čevlje in vse moške potrebščine.

HARMONIKE! Napredaj so nove Lubasove harmonike, trivratne, nemško igrane, z zlatnim lesom furirane, z najlepšim mozaičnim vloženo, 30 tipk, 11 basovih tipk, pri bialni zvonček, račni bas na dnu, 1 prav močnimi jeklenimi glasovi s popolnoma aluminijevimi ploščami, zelo lahke za igrati, kar najhujše zgotovljene. Cena \$45.00. Eua harmonika se nahaja v trgovini šiviljih strojev pri R. Perdanu, 6024 St. Clair ave. in je vsakemu kupcu na ogled. Pisma je naslovljati: Alois Škulj, Box 1402, New York, N. Y. (99)

Slovenski trgovski pomočnik, govori, nemško in hrvatsko, želi službo v kakih trgovini. Izurjen človek. Vprašajte pri Jos. Gornik, 6113 St. Clair ave. (92)

PAZITE! Ne in kakšno blago kupujete, kar dandanes se prodaja v pariskateri trgovini stare, preležano in mogoče že obilno blago za novo, ter pravijo, da je za Kranjce vse dobro. To ni resnica, naši Slovenci in Slovenke hočejo imeti čisto, sveže, dobro in trpežno blago za svoj denar, ker njih denar ima isto veljavo kot od drugega naroda. Zatorej vas opozarjam, cenjeni Slovenci in Slovenke, da če šelite v resnici kupiti čisto, sveže, dobro in trpežno blago, pridite k meni, kjer dobite blago po najnižji ceni. Za obilen obisk se najtopleje priporočam. BENO B. LEUSTIG, 6224 St. Clair Avenue. Tretja vrata od Addison Road. (79-102)

Naznanilo in priporočilo. Spodaj podpisani rojak naznanjam, da sem odprl novo prodajalno svežih in suhih čevljev ter se tem potom najtopleje priporočam slavnim družinom kakor tudi posameznikom za nabavo svežih in suhih čevljev, vencev, šopkov ob priliki pogrebov, veselje svatb. Upam, da bom lahko cenjenemu občinstvu vsestransko potrestel, ker to je moja stroka že iz starega kraja. Naznanjam, da bom izdeloval najbolj moderne vence in šopke v splošno zadovoljnost občinstva. Ob priliki društvenega naročila dam znaten popust. Vsako prvo naročilo za polovico ceno. Se priporočam slavnemu občinstvu v blagohoten poset in kličem: Svoji k svojini! IGNAC SLAPNIK, 4017 St. Clair ave. med 40. in 41. cesti.

Proda se podolgaš fin piano po jako nizki ceni radi selitve. 6402 Bonza ave. (92)

Soba s kopališčem se odda v najem. 1091 Addison Rd. (91)

DRUŠTVENI OGLASIL. EDINOST. St. Mar. Pavla Pod. Sam. društvo ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Marko Bratolajevi dvorani, 31. cesti in St. Clair. Rojaki so vabljivi k obilnemu prisostvu. Sprejemajo se od 18. do 40. leta. - Predsednik John Straus, 1371 E. 41 St.; tajnik Fr. Makis, 2522 St. Clair ave.; blagajnik J. Turk, 2986 St. Clair ave. Vsa pojasnila daje društveni tajnik. Društveni zdravnik: dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. 29. marca 14.

SV. JANEZA KRSTNIKA, št. 37 JOKA. Predsednik Louis J. Piro, 6119 St. Clair Ave.; tajnik Ivan Avace, 1012 East 64 Street; blagajnik A. Zakrafsek, nastopnik Ant. Grdina, 6127 St. Clair ave. - Društvo plačuje lepo tedensko podporo. Seje so vsrke vsako tretjo nedeljo v mesecu v John Grdinovi dvorani, 6021 St. Clair ave. Društveni zdravnik J. M. Seličkar, 6127 St. Clair ave. 1. aprill 13.

BAVA št. 87 S. S. P. Z. ima svoje redne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu pri John Ghdina 6021 St. Clair ave. - Predsednik Jos. Polane 1101 E. 61 St.; tajnik A. Bačalk, 4526 St. Clair ave.; blagajnik T. Jereb 1268 E. 55th St. - V društvo se sprejemajo rojaki od 16 do 55. leta. Torej imajo rojaki, ki so preobrnili 45. leto, lepo priložnost, stopiti v društvo, ki daje \$2.00 na teden bolniške podpore in \$200.00 smrtnine. 1. feb. 13.

SV. BRCA JEZUSA ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v Knausovi dvorani. - John Petkovi predsednik, 6011 Bonna ave.; Math Oblak tajnik, 1223 E. 60 St.; J. Brer rač. tajnik; John Levstek blagajnik, 1121 E. 60 St.; F. Lovsek in F. Komidar odbornika, Marshall A. Skulj, Društveni zdravnik J. M. Seličkar, 6127 St. Clair ave. 31. dec. 13.

SV. JOSEFA. Sam. kranjske kat. podp. društvo ima redne mesečne seje tretjo nedeljo v mesecu ob 2 uri pop. v Knausovi dvorani. Vstopnina od 15 do 30. leta \$1.50 do 35. leta \$2.00 in ob 35. do 40. leta \$2.50. - Predsednik Frank Koren 1533 E. 41 St. prvi tajnik Fr. Kolomarič 465 E. 153 St. Collinwood, E. tajnik A. Boika, 1128 E. 63 St. blagajnik John Grm 1089 E. 61 St. Rojaki se vabijo k obilnemu prisostvu. Nastopnik za sprejeto stran (West Side) Georg Korat, 2038 W. 105 St. N. W. Nastopnik za Newburg John Lohar 2574 N. 90 St. - 4. avg. 13.

SV. ANTONA PADOVANSKEGA. Mlad. podp. društvo v Newburg, O. ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo ob 2. uri pop. - M. Elstovi predsednik, 3611 E. 51 St. - Predsednik Jos. Globokar 2527 E. 51 St. S. E. tajnik Jos. Lohar 2619 E. 50 St. S. E. blagajnik J. V. Fiet 2625 E. 51 St. S. E. načelnik Alojzij Glina. - Seje so vsrke vsako tretjo nedeljo v mesecu v M. Platorvi dvorani 3611 E. 51 St. 1. jan. 14.

LUNDER-ADAMIC št. 20 S.S.P.Z. Društveno in podporno društvo ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v veliki Knausovi dvorani popoldne. Društvo daje 15.00 bolniške podpore na teden in 2. uri v večer v Knausovi dvorani. Predsednik John Gornik, 6105 St. Clair ave.; podpredsednik Frank Gornik, blagajnik Jak. Mauerer, 1. tajnik Fr. Stralaha, 1009 E. 67 St. Društveni zdravnik J. M. Seličkar, 6127 St. Clair ave. Vsa pojasnila daje prvi tajnik. 1. jan. 13.

SV. BARBARA št. S. F. C. P. A. ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10. uri v John Grdinovi dvorani. V društvo se sprejemajo člani od 18 do 45 let. Vstopnina je po starosti. Bolniške podpore se plača \$7.00 na teden in takoj po vstopu. - Predsednik M. Colarici 15220 Calcuta ave., tajnik J. Trbovce 1536 E. 55 St.; blagajnik F. Kaplan 1564 E. 41 St. Pojasnila daje tajnik prof. dr. J. J. Kern. 1. jul. 13.

SLOVENSKA NAR. GITALNICA ima svoje redne seje vsak prvi četrtek v mesecu ob 8. uri v večer v St. talskih prostorih na 1157 E. 51st St. Knjige se izposojujejo vsako nedeljo od 2. do 11. ure dop. in vsak četrtek od 7. do 9. zveč. Vsa pojasnila dajejo: Ivan Maru 1107 E. 44 St. predsednik K. Lenče 6312 St. Clair ave. tajnik. 1. jan. 13.

VNH PLANIN. Sam. pevstvo in podp. društvo ima svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu in pevske vaje vsak torek in petek zvečer ob 8. uri v večer. Predsednik Fr. Grdinski; tajnik J. Rožanec 426 E. 153 St.; blagajnik K. Mandelj 15723 Waterloo Road. 1. april 13.

CIRIL METODOVA PODRUŽNICA št. 24, ustanovljena 25. febr. 1910 v pomoč onim otrokom, katerim grozi nevarnost, da postanejo Nemci ali pa izgubljajo kar se morejo priti v slovenske kole. Letni prispevek za članje je 50c. Seje so vsrke drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v Knausovi prostorih. - Predsednik A. J. Piro 6119 St. Clair ave.; tajnik John Vidovec 6127 St. Clair ave.; Mike Seklatkar blagajnik, 6121 St. Clair ave. 4. avg. 13.

LOSKA DOLINA. Izborno vsko tretjo nedeljo v mesecu v J. Grdinovi dvorani. Odbor na leto 1913 je slojed: J. Turk, 2986 St. Clair ave. predsednik J. Krasovec; podpredsednik L. Špan, 6315 Glass ave. prvi tajnik, Fr. Kotnik, drugi tajnik, Ant. Mihelič; blagajnik Društveni zdravnik je dr. F. J. Kern, 5202 St. Clair ave. Društvo daje \$7.00 na teden bolniške podpore in \$100 smrtnine. Soder je blagajna se bolj malih. Mesečna anksa \$1.00 in 150.00. Rojaki, posebno Ložani, se vabijo k obilnemu prisostvu. Vpisne se lahko pri prvem tajniku Louis Špan, 6315 Glass ave.

SV. ALOJZIJA. Slov. kat. vit. sam. društvo ima svoje redne mesečne seje vsako tretjo nedeljo pop. ob 2. uri in redne vaje vsaki drugi in četrti torek ob 8. uri zvečer v Knausovi dvorani. Predsednik John Gornik, 6105 St. Clair ave.; podpredsednik Frank Gornik, blagajnik Jak. Mauerer, 1. tajnik Fr. Stralaha, 1009 E. 67 St. Društveni zdravnik J. M. Seličkar, 6127 St. Clair ave. Vsa pojasnila daje prvi tajnik. 1. jan. 13.

DELAVEC, št. 51 S. D. P. Z. ima redne seje vsako sredo nedeljo v mesecu, ob 2. uri pop. na 6096 St. Clair ave. - Jos. Šala, 6108 St. Clair ave. predsednik; Primož Kogoj, 6004 St. Clair ave. tajnik; John Sveta, 6120 St. Clair ave. blagajnik. Društveni zdravnik za pristop je dr. White. V društvo se sprejemajo Slovenci od 16. do 45. leta za \$1.25 na mesec se zavaruje za \$7.00 bolniške podpore in \$200.00 smrtnine. Za nadaljna pojasnila se obrnite na društveni odbor. 15. mare 13.

SV. VIDA, št. 25. K. S. K. J. ima svoje redne mesečne seje prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani. Predsednik Mike Sotnik, 6121 St. Clair ave. I. tajnik Jos. Rus, 1296 E. 55 St. Društveni zdravnik J. M. Seličkar, 6127 St. Clair ave. Jos. Knaus, nastopnik, člani se sprejemajo od 16. do 45. leta. Ustanovljena 1890 ali 1900 in 84.00 bolniške podpore na teden. Novoprijeti članj morajo prinesiti odpru nika liste prvemu tajniku pred sejo, kakor se poljšije vstopnino stvarnik; če ga ne potrdi, društvo pri prihodnji seji o njegovem sprejetju glasuje. Ista volja za članje. Rojaki se vabijo k obilnemu prisostvu. 1. avg. 13.

DR. "SLOVENIJA" ima svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v prostorih na 3943 St. Clair ave. Kjer se lahko pristopi brez da bi bil pred mesecem doli upisan, vstopnina od 17-25. leta prosta, od 26-30 let \$1.00. Bolniška podpora je \$8.00 na teden. Vprašajte pri predsedniku F. Špelko, 3504 St. Clair ave. ali Fr. Rus, tajnik 6104 St. Clair ave. Za brate kateri pritojajo je zdravnik F. J. Kern, 6202 St. Clair ave. 21. dec. 13.

SALOSTNE MATERE SOJZE. Slov. mlad. sam. podp. društvo ima redne mesečne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani ob 2. uri pop. in redne vaje vsaki torek in petek zvečer v veliki Knausovi dvorani. - Predsednik Jos. Šdar 1157 Norwood Ed. tajnik Jos. Glavis 1334 E. 55 St. načelnik F. H.

SLOV. POLITIČNI KLUB. Ima svoje redne seje vsaki drugi torek v mesecu v Knausovi dvorani ob 8. uri zvečer. - Predsednik Jos. Jarc 1140 Norwood Ed. tajnik John Pekolj 8011 Bonna ave. blagajnik John Gornik 6105 St. Clair ave. Rojaki Sloveniki se vabijo k temu klubu. Pojasnila dajejo vsi uradni člani 1. avg. 13.

ZUZEMBERK. Slov. Sam. Pod. društvo. Ustanovljeno 1. januarja 1912. K temu društvu lahko pristopi vsak Slovenec od 16-45. leta, mera se skazati z zdravniškim sprečevalom. Društvo prav lepo procvita in napreduje, kupilo si je že tudi brano zastavo, kar je obudovanja vredno od tako mladega društva. Svoje redne seje ima vsako sredo nedeljo v mesecu v M. Bradolajevi dvorani. St. Clair ave. in vogal E. 21. cesti. - Predsednik Roman Maver, 1583 E. 43 St.; tajnik John Ublis, 1585 E. 40 St.; blagajnik Jos. Šlogar, 1149 E. 63 St. Vsa pisma in dopisi naj se pošiljajo na tajnika. 1. jan. 13.

DELAVEC, št. 51 S. D. P. Z. ima redne seje vsako sredo nedeljo v mesecu, ob 2. uri pop. na 6096 St. Clair ave. - Jos. Šala, 6108 St. Clair ave. predsednik; Primož Kogoj, 6004 St. Clair ave. tajnik; John Sveta, 6120 St. Clair ave. blagajnik. Društveni zdravnik za pristop je dr. White. V društvo se sprejemajo Slovenci od 16. do 45. leta za \$1.25 na mesec se zavaruje za \$7.00 bolniške podpore in \$200.00 smrtnine. Za nadaljna pojasnila se obrnite na društveni odbor. 15. mare 13.

SV. ALOJZIJA (Newburg). Kranjsko slov. kat. podp. društvo ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v M. Bradolajevi dvorani na 6121 St. Clair ave. - Predsednik J. Vidmar 5595 E. 51 St.; tajnik Josif Tršček 2599 E. 55 St. S. E.; blagajnik Ant. Fortuna 2581 E. 51 St. S. E. 1. jan. 13.

SLOVENSKI SOKOL. talovadno in podporno društvo ima svoje redne mesečne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu na 6121 St. Clair ave. ob 2. uri pop. Starosta Frank Hočvar; tajnik Fr. Hudovernik 1245 E. 80 St.; blagajnik John Pekolj 8011 Bonna ave.; nastopnik A. Šušteršič, 1512 Otter ave. Rojaki se vabijo k obilnemu prisostvu. 1. mar. 13.

SV. ALOJZIJA (Newburg). Kranjsko slov. kat. podp. društvo ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v M. Bradolajevi dvorani na 6121 St. Clair ave. - Predsednik J. Vidmar 5595 E. 51 St.; tajnik Josif Tršček 2599 E. 55 St. S. E.; blagajnik Ant. Fortuna 2581 E. 51 St. S. E. 1. jan. 13.

SRCA MARJE (stare). Senzko sam. podporno društvo ima redne mesečne seje vsak drugi četrtek v mesecu v Sotnikarjevih prostorih ob 8. uri zvečer. - Predsednik Pravičnik L. Špelko, 3504 St. Clair ave.; tajnica Franja Tršček; zastopnik Anton Josipka; pomož. tajnica Teresija Vidmar; odbornika Neška Palčič, Nadorni odbor: Ana Blatnik, Helena Mall Ana Škodler, Društveni zdravnik Dr. F. J. Kern. 19. marca 13.

SOKOL, št. 25 S. D. P. Z. Slov. kat. podp. društvo ima svoje redne mesečne seje vsaki prvi torek v mesecu v Sotnikarjevih prostorih ob 8. uri zvečer. - Starosta Matjaž Birk, 6223 Glass ave.; tajnica Franja Tršček 1181 Norwood; blagajnica Mary Pomik 1258 E. 55 St. 1. avg. 13.

CLEVELANDSKE SLOVENCE. Senzko podp. društvo S. D. P. Z. imajo svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v prostorih 5. Smrekarja na 41. cesti. Društvo daje \$7.50 bolniške podpore na teden in \$200.00 smrtnine. Slovenci se vabijo na pristop. - Marika Potok, predsednica 6109 Union ave. Frančiška Peko tajnica 2527 E. 51 St. Frančiška Juh blagajnica 2538 E. 52 Street. 1. jan. 13.

COLLINWOODSKI SOKOL. Senzko podp. društvo ima svoje redne seje vsako tretjo nedeljo v D. Stančičevi dvorani, sedaj Jos. Gornik na Calcuta ave. Učelniki so: F. Volkov, starosta, Vito Starman; tajnik, Fr. Mandelj; blagajnik, Ant. Dolinar; nastopnik, M. Indihar; dr. nastopnik. Društvo je sklenilo, da se vsi člani vstopnina se dolo trah vsesovno, kar imajo se tem tukajšnji rojaki lepo prilika, da pristopijo k temu društvu. 1. feb. 14.

Velika trgovina za obleke v New Yorku JE PROPADLA. Kupili smo svo zalogo PROPADLE trgovine v New Yorku. Kompanija se imenuje Imperial Clothing Co, 836 Broadway, New York, ter je znana kot kompanija z jako dobrim blagom. Sedaj lahko kupite najboljšo OBLEKO ALI SUKNJO po silno znižani ceni, ker mi smo plačali za vsak dolar vrednosti le 60c

Zaloga obstoji iz finih oblek, suknjen, dežnih plaščev in kožuhovnikov, vsake mode, izdelka in mere. Za delo, za praznik in sploh za vsako rabo.

Vrednost blaga je tolikšna, da je to največja razprodaja v Clevelandu.

Posebni prodajalci Točno in ultrabla potrošnja. Vanka obleka ga garantirana, če niste zadovoljni, dobite denar povrnjen.

Imperial Clothing Co \$15, \$16.50 suknje ali obleke

Imperial Clothing Co \$20, \$22 suknje ali obleke

Imperial Clothing Co \$15, \$16.50 suknje ali obleke

Imperial Clothing Co \$20, \$22 suknje ali obleke

Imperial Clothing Co \$15, \$16.50 suknje ali obleke

Imperial Clothing Co \$20, \$22 suknje ali obleke

Imperial Clothing Co \$15, \$16.50 suknje ali obleke

SLOVENSKI SOKOL. talovadno in podporno društvo ima svoje redne mesečne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu na 6121 St. Clair ave. ob 2. uri pop. Starosta Frank Hočvar; tajnik Fr. Hudovernik 1245 E. 80 St.; blagajnik John Pekolj 8011 Bonna ave.; nastopnik A. Šušteršič, 1512 Otter ave. Rojaki se vabijo k obilnemu prisostvu. 1. mar. 13.

SV. ALOJZIJA (Newburg). Kranjsko slov. kat. podp. društvo ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v M. Bradolajevi dvorani na 6121 St. Clair ave. - Predsednik J. Vidmar 5595 E. 51 St.; tajnik Josif Tršček 2599 E. 55 St. S. E.; blagajnik Ant. Fortuna 2581 E. 51 St. S. E. 1. jan. 13.

SRCA MARJE (stare). Senzko sam. podporno društvo ima redne mesečne seje vsak drugi četrtek v mesecu v Sotnikarjevih prostorih ob 8. uri zvečer. - Predsednik Pravičnik L. Špelko, 3504 St. Clair ave.; tajnica Franja Tršček; zastopnik Anton Josipka; pomož. tajnica Teresija Vidmar; odbornika Neška Palčič, Nadorni odbor: Ana Blatnik, Helena Mall Ana Škodler, Društveni zdravnik Dr. F. J. Kern. 19. marca 13.

SOKOL, št. 25 S. D. P. Z. Slov. kat. podp. društvo ima svoje redne mesečne seje vsaki prvi torek v mesecu v Sotnikarjevih prostorih ob 8. uri zvečer. - Starosta Matjaž Birk, 6223 Glass ave.; tajnica Franja Tršček 1181 Norwood; blagajnica Mary Pomik 1258 E. 55 St. 1. avg. 13.

CLEVELANDSKE SLOVENCE. Senzko podp. društvo S. D. P. Z. imajo svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v prostorih 5. Smrekarja na 41. cesti. Društvo daje \$7.50 bolniške podpore na teden in \$200.00 smrtnine. Slovenci se vabijo na pristop. - Marika Potok, predsednica 6109 Union ave. Frančiška Peko tajnica 2527 E. 51 St. Frančiška Juh blagajnica 2538 E. 52 Street. 1. jan. 13.

COLLINWOODSKI SOKOL. Senzko podp. društvo ima svoje redne seje vsako tretjo nedeljo v D. Stančičevi dvorani, sedaj Jos. Gornik na Calcuta ave. Učelniki so: F. Volkov, starosta, Vito Starman; tajnik, Fr. Mandelj; blagajnik, Ant. Dolinar; nastopnik, M. Indihar; dr. nastopnik. Društvo je sklenilo, da se vsi člani vstopnina se dolo trah vsesovno, kar imajo se tem tukajšnji rojaki lepo prilika, da pristopijo k temu društvu. 1. feb. 14.

Velika trgovina za obleke v New Yorku JE PROPADLA. Kupili smo svo zalogo PROPADLE trgovine v New Yorku. Kompanija se imenuje Imperial Clothing Co, 836 Broadway, New York, ter je znana kot kompanija z jako dobrim blagom. Sedaj lahko kupite najboljšo OBLEKO ALI SUKNJO po silno znižani ceni, ker mi smo plačali za vsak dolar vrednosti le 60c

Zaloga obstoji iz finih oblek, suknjen, dežnih plaščev in kožuhovnikov, vsake mode, izdelka in mere. Za delo, za praznik in sploh za vsako rabo.

Vrednost blaga je tolikšna, da je to največja razprodaja v Clevelandu.

Posebni prodajalci Točno in ultrabla potrošnja. Vanka obleka ga garantirana, če niste zadovoljni, dobite denar povrnjen.

Imperial Clothing Co \$15, \$16.50 suknje ali obleke

Imperial Clothing Co \$20, \$22 suknje ali obleke

Imperial Clothing Co \$15, \$16.50 suknje ali obleke

Imperial Clothing Co \$20, \$22 suknje ali obleke

Imperial Clothing Co \$15, \$16.50 suknje ali obleke

Imperial Clothing Co \$20, \$22 suknje ali obleke

Imperial Clothing Co \$15, \$16.50 suknje ali obleke